

289/1995 Sb. Zákon

ze dne 3. listopadu 1995

O lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon)

SHRUTÍ ZÁKONA OD DOSTUPNÉHO ADVOKÁTA

JUDr. Ondřej Preuss, Ph.D.
Garant obsahu

Lesní zákon chrání stromy i houbaře. Zákon č.289/1995Sb., **lesní zákon**, vyžaduje **obnovu lesa do dvou let, těžbu šetrnou k půdě** a volný vstup veřejnosti.

Majitel musí po těžbě zalesnit plochu sazenicemi původních dřevin. Holina nad tři hektary je zakázána. Houbař může sbírat plody pro osobní spotřebu, ale nesmí jezdit autem mimo cestu.

Kůrovec? Majitel musí kmeny odtěžit a odvézt do 30 dnů, jinak pokuta 1milion. Stát přispívá na sazenice jedle a buků, které lépe snášejí sucho.

Rešpektujte klid lesa; ohniště jen na vyznačených místech a odpadky odneste, pomáháte udržet les pro další generace.

Vyhlášeno dne 15. prosince 1995, datum poslední novelizace 1. července 2025

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Zákon o lesích

HLAVA PRVNÍ

Úvodní ustanovení

ODDÍL PRVNÍ

§ 1

Účel zákona

Účelem tohoto zákona je stanovit předpoklady pro zachování lesa, péči o les a obnovu lesa jako národního bohatství, tvořícího nenahraditelnou složku životního prostředí, pro plnění všech jeho funkcí a pro podporu trvale udržitelného hospodaření v něm.

§ 2

Vymezení pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) lesem lesní porosty s jejich prostředím a pozemky určené k plnění funkcí lesa,
- b) funkcemi lesa přínosy podmíněné existencí lesa, které se člení na produkční a mimoprodukční,
- c) lesními porosty stromy a keře lesních dřevin, které v daných podmínkách plní funkce lesa,
- d) hospodařením v lese obnova, ochrana, výchova a těžba lesních porostů a ostatní činnosti zabezpečující plnění funkcí lesa,
- e) ochranou lesa činnosti směřující k omezení vlivu škodlivých činitelů, ochranná opatření proti škodlivým činitelům a zmírňování následků jejich působení,
- f) škodlivými činiteli škodlivé organismy, nepříznivé povětrnostní vlivy, imise a fyzikální nebo chemické faktory, způsobující poškození lesa,
- g) škodlivými organismy původci chorob lesních porostů a rostlinní nebo živočišní škůdci lesních porostů,
- h) obnovou lesa soubor opatření vedoucích ke vzniku následného lesního porostu,
- i) zalesněním založení lesního porostu,
- j) zajištěním lesního porostu dosažení takového stavu lesního porostu, který po zalesnění dále nevyžaduje intenzivní ochranu a počet jedinců a jejich rozmístění po zalesněné ploše a druhová skladba lesních dřevin dává předpoklady pro vznik stanovištně vhodného lesního porostu,
- k) výchovou lesa opatření ovlivňující druhovou a prostorovou skladbu, růst, vývoj, zdravotní stav, odolnost a kvalitu lesního porostu s cílem zabezpečit plnění funkcí lesa; výchovou není těžba mýtní,
- l) těžbou předmýtní úmyslnou těžba prováděná za účelem výchovy porostu,
- m) těžbou mýtní úmyslnou těžba prováděná za účelem obnovy porostu nebo výběr jednotlivých stromů v porostu určeném k obnově,
- n) těžbou nahodilou těžba prováděná za účelem zpracování stromů suchých, vyvrácených, nemocných nebo poškozených,

- o) těžbou mimořádnou těžba podmíněná povolením nebo rozhodnutím orgánu státní správy lesů,
- p) přírodními lesními oblastmi souvislá území s obdobnými růstovými podmínkami pro les,
- r) hospodářskými soubory jednotky diferenciacie hospodaření v lesích stanovené v rámci přírodních lesních oblastí a charakterizované funkčním zaměřením, přírodními podmínkami a stavem lesních porostů,
- s) porostem základní jednotka prostorového rozdělení lesa identifikovatelná v terénu a zobrazená na lesnické mapě.

§ 3

Pozemky určené k plnění funkcí lesa

(1) Pozemky určené k plnění funkcí lesa jsou

- a) pozemky s lesními porosty a plochy, na nichž byly lesní porosty odstraněny za účelem obnovy, lesní průseky a nezpevněné lesní cesty, nejsou-li širší než 4 m, a pozemky, na nichž byly lesní porosty dočasně odstraněny na základě rozhodnutí orgánu státní správy lesů podle § 13 odst. 1 tohoto zákona (dále jen „lesní pozemky“),
- b) zpevněné lesní cesty, drobné vodní plochy, ostatní plochy, pozemky nad horní hranicí dřevinné vegetace (hole), s výjimkou pozemků zastavěných a jejich příjezdních komunikací, a lesní pastviny a políčka pro zvěř, pokud nejsou součástí zemědělského půdního fondu¹⁾ a jestliže s lesem souvisejí nebo slouží lesnímu hospodářství (dále jen „jiné pozemky“). U těchto pozemků může orgán státní správy lesů nařídit označení jejich příslušnosti k pozemkům určeným k plnění funkcí lesa.

(2) Pozemky určenými k plnění funkcí lesa nejsou školky a plantáže lesních dřevin založené na pozemcích, které nejsou určeny k plnění funkcí lesa, pokud orgán státní správy lesů na návrh vlastníka pozemku nerozhodne jinak.

(3) V pochybnostech o tom, zda jde o pozemky určené k plnění funkcí lesa, rozhoduje orgán státní správy lesů.

(4) Pozemky, které nejsou uvedeny v odstavci 1, může orgán státní správy lesů na návrh vlastníka pozemku nebo s jeho souhlasem prohlásit rozhodnutím za pozemky určené k plnění funkcí lesa. Ustanovení zvláštních předpisů¹⁾ nejsou tím dotčena.

§ 4

Nakládání s lesy ve vlastnictví státu

(1) Pokud jde o lesy ve vlastnictví státu (dále jen „státní lesy“), vztahují se práva a povinnosti vlastníka lesa podle tohoto zákona na právnickou osobu, které je svěřeno nakládání s těmito lesy, pokud tento zákon nestanoví jinak.

(2) Státní lesy nelze zcizit, pokud tento zákon nestanoví jinak. Zákaz zcizení státních lesů se nevztahuje na směnu, prodej spoluvlastnického podílu státu, prodej odloučeného lesního pozemku, zcizení ve veřejném zájmu chráněném tímto zákonem nebo jinými právními předpisy, vydání věci podle právních předpisů upravujících restituci majetku²⁾ nebo převod podle odstavců 3, 6 a 9. Právní jednání, kterým se nakládá se státními lesy, vyžaduje ke své platnosti

předchozí souhlas Ministerstva zemědělství (dále jen „ministerstvo“). Ustanovení jiných právních předpisů³⁷⁾ tím nejsou dotčena.

(3) Právníká osoba, které je svěřeno nakládání se státními lesy, na základě písemné smlouvy uzavřené podle zvláštních právních předpisů³²⁾ převádí pozemky oprávněné osobě podle § 11 odst. 2 zákona č. 229/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů; k takovému převodu však mohou být použity jen odloučené lesní pozemky podle odstavce 4.

(4) Odloučenými lesními pozemky jsou pozemky, které jsou vklíněné mezi lesní pozemky jiných vlastníků než státu, nebo jsou to samostatné lesní pozemky obklopené pozemky, které nejsou určeny k plnění funkcí lesa, za předpokladu, že takový pozemek při výměře do 1 ha je vzdálen od komplexu státních lesů více než 100 m, při výměře do 5 ha více než 500 m a při výměře do 10 ha více než 1 000 m; za odloučené lesní pozemky se považují rovněž lesní pozemky do celkové výměry 10 ha oddělené od komplexu státních lesů vodními toky, dálnicemi, silnicemi dálničního typu, přehradami, letišti se zpevněnými plochami nebo jinými pozemkovými pruhy, které znemožňují jejich přímé spojení s komplexem státních lesů při lesní dopravě. Vzdáleností se rozumí nejkratší z mapy zjištěná vzdálenost mezi hranicí komplexu státních lesů a k převodu navrženého odloučeného lesního pozemku. Komplexem státních lesů se rozumí souvislé pozemky určené k plnění funkcí lesa o výměře větší než 10 ha.

(5) Pozemky určené k plnění funkcí lesa se považují za souvislé, jestliže se lze dostat z jednoho na druhý bez překročení cizího pozemku; úzké pozemkové pruhy do šíře 10 m nepřerušují tuto souvislost, leží-li však ve směru podélném, nezakládají souvislost mezi pozemky jimi spojenými; za takové pruhy se nepovažují vodní toky, dálnice, silnice dálničního typu, přehrady, letiště se zpevněnými plochami a další pozemkové pruhy, které znemožňují přímé spojení mezi jimi oddělenými pozemky určenými k plnění funkcí lesa při lesní dopravě. Souvislost není přerušena pozemní komunikací, vodním tokem, správní hranicí okresu, hranicí obce, hranicí katastrálního území nebo oplocením a podobnými stavbami, pokud neznemožňují přímé spojení mezi jimi oddělenými pozemky určenými k plnění funkcí lesa při lesní dopravě.

(6) Pro převod lesních pozemků v uznaných farmových chovech³³⁾ neplatí uvedená omezení vzdálenostmi a výměrami od komplexu státního lesa. Lesní pozemky v těchto uznaných farmových chovech mohou být převáděny na jiné vlastníky pozemků v těchto uznaných farmových chovech, a to do celkové výměry 10 ha.

(7) Spoluvlastnickým podílem státu se pro účely převodu podle odstavce 9 rozumí podíl státu nejvíce jedna polovina, pokud velikost tohoto spoluvlastnického podílu státu vyjádřená výměrou je menší než 10 ha.

(8) Pro účely převodu podle odstavců 3 a 9 se za součást lesního pozemku považují zastavěné lesní pozemky, oplocení a stavby účelových komunikací.

(9) Na základě písemné žádosti obce převede pověřená právníká osoba bezúplatně do vlastnictví obce

- a) odloučené lesní pozemky určené územním plánem nebo regulačním plánem anebo rozhodnutím o umístění stavby nebo povolení záměru k zastavění veřejně prospěšnou stavbou,
- b) odloučené lesní pozemky určené územním plánem nebo regulačním plánem jako sportoviště,
- c) spoluvlastnické podíly státu v případě, je-li obec spoluvlastníkem pozemku.

(10) Žádosti podle odstavce 9 pověřená právnická osoba vyhoví, jsou-li splněny podmínky stanovené tímto zákonem a nebrání-li převodu práva třetích osob. Ustanovení zvláštních předpisů zůstávají nedotčena.

§ 5

Zákaz nájmu a podnájmu

(1) Nájem a podnájem státního lesa za účelem hospodaření v lese je zakázán.

(2) Podnájem lesa není dovolen, není-li v nájemní smlouvě stanoveno jinak.

ODDÍL DRUHÝ

Kategorizace lesů

§ 6

Kategorie lesů

Lesy se člení podle převažujících funkcí do tří kategorií, a to na lesy ochranné, lesy zvláštního určení a lesy hospodářské.

§ 7

Lesy ochranné

(1) Do kategorie lesů ochranných se zařazují

- a) lesy na mimořádně nepříznivých stanovištích (sutě, kamenná moře, prudké svahy, strže, nestabilizované náplavy a písky, rašeliniště, odvaly a výsypky apod.),
- b) vysokohorské lesy pod hranicí stromové vegetace chránící níže položené lesy a lesy na exponovaných hřebenech,
- c) lesy v klečovém lesním vegetačním stupni.

(2) O zařazení lesů do kategorie lesů ochranných a o vyřazení z této kategorie rozhoduje orgán státní správy lesů na návrh vlastníka lesa nebo z vlastního podnětu.

§ 8

Lesy zvláštního určení

(1) Lesy zvláštního určení jsou lesy, které nejsou lesy ochrannými a nacházejí se

- a) v pásmech hygienické ochrany vodních zdrojů I. stupně,³⁾

b) v ochranných pásmech zdrojů přírodních léčivých a stolních minerálních vod, ⁴⁾

c) na území národních parků a národních přírodních rezervací. ⁵⁾

(2) Do kategorie lesů zvláštního určení lze dále zařadit lesy, u kterých veřejný zájem na zlepšení a ochraně životního prostředí nebo jiný oprávněný zájem na plnění mimoprodukčních funkcí lesa je nadřazen funkcím produkčním. Jde o lesy

a) v prvních zónách chráněných krajinných oblastí a lesy v přírodních rezervacích, národních přírodních památkách a přírodních památkách, ⁵⁾

b) lázeňské,

c) příměstské a další lesy se zvýšenou rekreační funkcí,

d) sloužící lesnickému výzkumu a lesnické výuce,

e) se zvýšenou funkcí půdoochrannou, vodochrannou, klimatickou nebo krajinotvornou,

f) potřebné pro zachování biologické různorodosti,

g) v uznaných oborách a v samostatných bažantnicích, ⁶⁾

h) v nichž jiný důležitý veřejný zájem vyžaduje odlišný způsob hospodaření.

(3) O zařazení lesů do kategorie lesů zvláštního určení podle odstavce 2 a o vyřazení z této kategorie rozhoduje orgán státní správy lesů na návrh vlastníka lesa nebo z vlastního podnětu.

§ 9

Lesy hospodářské

Lesy hospodářské jsou lesy, které nejsou zařazeny v kategorii lesů ochranných nebo lesů zvláštního určení.

§ 10

Lesy pod vlivem imisí

Lesy pod vlivem imisí se zařazují do čtyř pásem ohrožení. Pásma ohrožení stanoví ministerstvo právním předpisem.

HLAVA DRUHÁ

Zachování lesů

ODDÍL PRVNÍ

§ 11

Základní povinnosti

- (1) Každý si musí počínat tak, aby nedocházelo k ohrožování nebo poškozování lesů, jakož i objektů a zařízení sloužících hospodaření v lese.
- (2) Vlastník lesa je povinen usilovat při hospodaření v lese o to, aby nepoškozoval zájmy jiných vlastníků lesů a funkce lesa byly zachovány (plněny rovnoměrně a trvale) a aby byl zachován (chráněn) genofond lesních dřevin.
- (3) Vlastník lesa má právo na náhradu újmy vzniklé v důsledku omezení hospodaření v lese vůči orgánu státní správy, který o tomto omezení rozhodl. Orgán státní správy může uložit úhradu této náhrady osobám, v jejichž zájmu o tomto omezení rozhodl.
- (4) Nikdo nesmí bez povolení užít lesní pozemky k jiným účelům, pokud tento zákon nestanoví jinak.

§ 12

Evidence a dělení pozemků

- (1) K zajištění přehledu o pozemcích určených k plnění funkcí lesa v obvodu své působnosti jsou orgány státní správy lesů oprávněny využívat bezplatně údajů katastru nemovitostí.⁷⁾
- (2) Vlastníci lesních pozemků a jiných pozemků (§ 3 odst. 1) jsou povinni do 30 dnů ode dne uzavření smlouvy oznámit orgánu státní správy lesů vznik nájmu, podnájmu nebo výpůjčky lesních nebo jiných pozemků, jestliže trvají nebo mají trvat méně než pět let. Tato smlouva musí být uzavřena písemně, jinak je neplatná.
- (3) Dělení lesních pozemků, při kterém výměra jednoho dílu klesne pod 1 ha, vyžaduje souhlas orgánu státní správy lesů. Orgán státní správy lesů souhlas nevydává, jestliže by dělením vznikly pozemky nevhodného tvaru nebo velikosti, neumožňující řádné hospodaření v lese.
- (4) Jedná-li se o záměr vyžadující jednotné environmentální stanovisko ⁴⁶⁾, souhlas podle odstavce 3 se nevydává.

ODDÍL DRUHÝ

Ochrana pozemků určených k plnění funkcí lesa

§ 13

Obsah a základní povinnosti

- (1) Veškeré pozemky určené k plnění funkcí lesa musí být účelně obhospodařovány podle tohoto zákona. Jejich využití k jiným účelům je zakázáno. O výjimce z tohoto zákazu může rozhodnout orgán státní správy lesů na základě žádosti vlastníka lesního pozemku nebo ve veřejném zájmu, pokud jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem plnění funkcí lesa.
- (2) Při využití pozemků určených k plnění funkcí lesa k jiným účelům musí být zejména
 - a) přednostně použity pozemky méně významné z hlediska plnění funkcí lesa a zajištěno, aby použití pozemků co

nejméně narušovalo hospodaření v lese a plnění jeho funkcí,

b) dbáno, aby nedocházelo k nevhodnému dělení lesa z hlediska jeho ochrany a k ohrožení sousedních lesních porostů,

c) nenarušována síť lesních cest, meliorací a hrazení bystřin v lesích a jiná zařízení sloužící lesnímu hospodářství; v případě nezbytného omezení jejich funkcí musí být uvedena do původního stavu, a není-li to možné, zajištěno odpovídající náhradní řešení,

d) zřizovány pozemní komunikace a průseky v lese tak, aby jejich zřízením nedošlo ke zvýšenému ohrožení lesa, zejména větrem a vodní erozí.

(3) Právnícké a fyzické osoby provádějící stavební, těžební a průmyslovou činnost jsou dále povinny

a) provádět práce tak, aby na pozemcích a lesních porostech docházelo k co nejmenším škodám; k odstranění případných škod činit bezprostředně potřebná opatření,

b) ukládat odklízované hmoty ve vytěžených prostorech, a není-li to možné nebo hospodářsky odůvodněné, ukládat je především na neplodných plochách nebo na nelesních pozemcích k tomu určených,

c) průběžně vytvářet předpoklady pro následnou rekultivaci uvolněných ploch; po ukončení záboru pozemku pro jiné účely neprodleně provést rekultivaci dotčených pozemků tak, aby mohly být vráceny plnění funkcí lesa nebo aby na nich mohla probíhat přírodě blízká obnova těžbou narušeného území,

d) používat vhodných technických prostředků, technologií a biologicky odbouratelných hydraulických kapalin a činit účinná opatření k zabránění úniku látek poškozujících les a přírodní prostředí.

(4) Při provádění geologického a hydrogeologického průzkumu jsou investoři těchto prací povinni dodržovat ustanovení odstavců 2 a 3, a pokud tato činnost nevyžaduje vydání rozhodnutí podle tohoto zákona, oznámit tuto činnost předem orgánu státní správy lesů prvního stupně a předložit písemný souhlas vlastníka lesa.

§ 14

Zpracování a projednání návrhů dokumentací

(1) Projektanti nebo pořizovatelé územně plánovací dokumentace,⁸⁾ návrhů na stanovení dobývacích prostorů⁹⁾ a zpracovatelé dokumentací staveb jsou povinni dbát zachování lesa a řídit se přitom ustanoveními tohoto zákona. Jsou povinni navrhnout a zdůvodnit taková řešení, která jsou z hlediska zachování lesa, ochrany životního prostředí a ostatních celospolečenských zájmů nejvhodnější; přitom jsou povinni provést vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení, navrhnout alternativní řešení, způsob následné rekultivace a uspořádání území po dokončení stavby.

(2) Dotýká-li se řízení podle jiných právních předpisů¹⁰⁾ zájmů chráněných tímto zákonem, rozhodne správní orgán příslušný podle jiného právního předpisu jen se závazným stanoviskem orgánu státní správy lesů, ve kterém lze stanovit podmínky v zájmu ochrany lesa. Toto závazné stanovisko je třeba i k dotčení pozemků do vzdálenosti 30 m od okraje lesa.

(3) Každý, kdo zamýšlí provést liniovou stavbu, při níž se předpokládá trvalé nebo dočasné odnětí nebo omezení podle § 15 odst. 1, je povinen před zpracováním podkladů k vydání územního rozhodnutí vyžádat si u orgánu státní správy lesů informace o podmínkách vedení trasy přes lesní pozemky dotčené zamýšlenou stavbou.

(3) Jedná-li se o záměr vyžadující jednotné environmentální stanovisko ⁴⁶⁾, závazné stanovisko podle odstavce 2 se nevydává.

ODDÍL TŘETÍ

Odnětí pozemků a omezení jejich využívání

§ 15

Obecné zásady

(1) Odnětí pozemků plnění funkcí lesa (dále jen „odnětí“) je uvolnění těchto pozemků pro jiné využití. Omezení využívání pozemků pro plnění funkcí lesa (dále jen „omezení“) je stav, kdy na dotčených pozemcích nemohou být plněny některé funkce lesa v obvyklém rozsahu. Odnětí nebo omezení může být trvalé nebo dočasné. Trvalým se rozumí trvalá změna využití pozemků, dočasným se pozemek uvolňuje pro jiné účely na dobu uvedenou v rozhodnutí (§ 13 odst. 1).

(2) Odnětí nebo omezení pro nové stavby pro rekreaci na pozemcích určených pro plnění funkcí lesa musí být v souladu se schválenou územně plánovací dokumentací.⁸⁾ V lesích ochranných a v lesích zvláštního určení nesmí nové stavby narušit plnění funkcí, pro které byly tyto lesy vyhlášeny za lesy ochranné nebo za lesy zvláštního určení.

(3) Bez odnětí lze na pozemcích určených k plnění funkcí lesa umístit

a) signály, stabilizační kameny a jiné značky pro geodetické účely, stožáry nadzemních vedení, vstupní šachty podzemního vedení, pokud v jednotlivých případech nejde o zastavěnou plochu větší než 30 m²,

b) přečerpávací stanice, vrty a studny, stanice nadzemního nebo podzemního vedení, zařízení a stanice sloužící monitorování životního prostředí a větrní jámy, pokud v jednotlivých případech nejde o zastavěnou plochu větší než 55 m²,

c) základnové stanice sítí elektronických komunikací, pokud v jednotlivých případech nejde o zastavěnou plochu větší než 100 m².

(4) K trvalému omezení dále dochází dnem vzniku ochranného pásma zařízení elektrizační soustavy a plynárenského zařízení⁴⁷⁾ v rozsahu tohoto ochranného pásma.

§ 16

Řízení o odnětí nebo o omezení

(1) Žádost o odnětí nebo o omezení podává orgánu státní správy lesů ten, v jehož zájmu má k odnětí nebo k

omezení dojít (dále jen „žadatel“).

(2) V rozhodnutí o odnětí nebo o omezení orgán státní správy lesů uvede

- a) údaje o lesních pozemcích, jichž se rozhodnutí týká,
- b) záměr, k jehož uskutečnění bylo rozhodnutí vydáno,
- c) dobu, na kterou se dočasné odnětí nebo omezení stanoví, a schválí plán rekultivace, pokud je nezbytný,
- d) způsob a termín opětovného zalesnění pozemku, pokud bude po ukončení použití pro jiné účely pozemek vrácen plnění funkcí lesa,
- e) při odnětí u rozsáhlejší výstavby, popřípadě těžby nerostů lhůty postupného odlesnění odňatých ploch tak, aby tyto plochy byly využity k plnění funkcí lesa až do doby jejich skutečného použití pro jiné účely,
- f) další podmínky uvedené ve vyjádření příslušných orgánů státní správy nebo podmínky nutné v zájmu ochrany pozemků určených k plnění funkcí lesa, lesních porostů nebo zařízení sloužících hospodaření v lese.

(3) Jestliže k dalšímu využití lesních pozemků odňatých plnění funkcí lesa nebo lesních pozemků, jejichž plnění funkcí lesa je omezeno, je třeba rozhodnutí podle jiného právního předpisu, nesmí být započato s jejich odlesňováním dříve, než toto rozhodnutí nabude právní moci.

(4) Orgán státní správy lesů může na návrh žadatele nebo vlastníka pozemku anebo z vlastního podnětu rozhodnutí o odnětí nebo o omezení změnit nebo zrušit, vyžaduje-li to veřejný zájem nebo přestane-li pozemek sloužit účelu, pro který bylo rozhodnutí vydáno.

(5) Pokud orgán státní správy lesů nerozhodne jinak, zaniká platnost rozhodnutí o odnětí nebo o omezení a pozemek se vrací plnění funkcí lesa

- a) uplynutím lhůty, na kterou bylo rozhodnutí vydáno,
- b) nebude-li do dvou let od právní moci rozhodnutí započato s využíváním pozemku k účelu, pro který bylo rozhodnutí vydáno; vlastník lesa je povinen tyto skutečnosti oznámit orgánu státní správy lesů, který rozhodnutí vydal a který vyrozumí ostatní účastníky řízení.

(6) Ministerstvo stanoví právním předpisem náležitosti žádosti o odnětí nebo o omezení a podrobnosti o ochraně pozemků určených k plnění funkcí lesa.

(7) Jedná-li se o záměr vyžadující jednotné environmentální stanovisko ⁴⁶⁾, rozhodnutí o odnětí nebo o omezení se nevydává; součástí jednotného environmentálního stanoviska je v takovém případě rovněž výše poplatku za odnětí podle § 17. Pokud se záměr vyžadující jednotné environmentální stanovisko nebo jeho část nachází na území národního parku, rozhodnutí o odnětí nebo o omezení a o výši poplatků za odnětí vydá správa národního parku jako součást společného rozhodnutí podle zákona o ochraně přírody a krajiny.

ODDÍL ČTVRTÝ

Poplatek za odnětí

§ 17

- (1) Žadatel, jemuž bylo povoleno trvalé nebo dočasné odnětí, je povinen zaplatit poplatek za odnětí (dále jen „poplatek“). Výši poplatku stanoví podle přílohy k tomuto zákonu orgán státní správy lesů v rozhodnutí podle § 13 odst. 1.
- (2) Poplatek se nepředepisuje, jde-li o odnětí pro
- a) výstavbu objektů a zařízení sloužících hospodaření v lese,
 - b) výstavbu objektů a zařízení potřebných pro čištění odpadních vod,
 - c) výstavbu objektů a zařízení potřebných pro jímání a výrobu pitné vody.
- (3) Poplatek se dále nepředepisuje v případě, že jeho výše
- a) za trvalé odnětí nepřevyšuje celkovou částku 100 Kč,
 - b) za dočasné odnětí nepřesahuje částku 50 Kč v kalendářním roce.
- (4) Orgán uvedený v odstavci 1 zašle stejnopis pravomocného rozhodnutí příslušnému celnímu úřadu do 15 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí. Způsob a lhůty převodu prostředků získaných z poplatků příjemcům poplatků podle odstavce 4 stanoví zvláštní předpis.¹²⁾
- (5) Z poplatku připadá 40 % obci, v jejímž katastrálním území došlo k odnětí, a 60 % Státnímu fondu životního prostředí.¹³⁾ Poplatek, který je příjmem obce, může být použit jen pro zlepšení životního prostředí v obci nebo pro zachování lesa.
- (6) Zaplacením poplatku zůstává nedotčena povinnost žadatele nahradit vlastníku lesa vzniklou újmu.
- (7) V případech uvedených v § 16 odst. 5 písm. b) se zaplacené poplatky nevracejí.
- (8) Je-li půda trvale odnímána za podmínky, že po ukončení účelu odnětí budou pozemky podle schváleného plánu rekultivace rekultivovány zřízením vodní plochy nebo přírodě blízkou obnovou těžbou narušeného území, poplatek se platí jako u dočasného odnětí.

§ 18

Splatnost poplatku

- (1) Poplatek za trvalé odnětí se platí jednorázově do 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o odnětí. Poplatek za dočasné odnětí se platí každoročně podle sazby stanovené pro první poplatek, a to vždy nejpozději do konce kalendářního roku, v němž odnětí trvá. V případě, že se odnětí uskuteční nebo bude ukončeno v průběhu kalendářního roku, stanoví se poplatek ve výši jedné dvanáctiny roční částky poplatku za každý, i započatý měsíc.
- (2) Ustanovení daňového řádu, podle kterého úrok z prodlení nevzniká v případě peněžitého plnění v rámci dělené správy, se v případě poplatku nepoužije.

Obecné užívání lesů

§ 19

Užívání lesů

(1) Každý má právo vstupovat do lesa na vlastní nebezpečí, sbírat tam pro vlastní potřebu lesní plody a suchou na zemi ležící klest. Při tom je povinen les nepoškodovat, nenarušovat lesní prostředí a dbát pokynů vlastníka, popřípadě nájemce lesa a jeho zaměstnanců.

(2) Při vstupu do lesa podle odstavce 1 je každý povinen přizpůsobit své jednání stavu přírodního prostředí v lese a zvýšenému nebezpečí, které je se vstupem do lesa spojeno, a dbát své osobní bezpečnosti nebo bezpečnosti osob svěřených. Uvedená povinnost platí i při pohybu na účelových komunikacích v lese, vyznačených stezkách, pěšinách a trasách, odpočinkových místech a tábořištích. Vlastník lesa neodpovídá za škody na majetku, zdraví nebo životě vzniklé při využití práva podle odstavce 1, ledaže by škodu způsobil úmyslně.

(3) Chovatelé včel mohou se souhlasem vlastníka lesa a v zájmu podpory ekologické rovnováhy, opylování rostlin, využití medovice a zlepšení produkce semen lesních dřevin umisťovat svá včelstva na lesních pozemcích za předpokladu dodržování povinností vyplývajících z odstavce 1 věty druhé.

(4) Orgán státní správy lesů může z důvodu ochrany lesa nebo v zájmu zdraví nebo bezpečnosti fyzických osob vydat opatření obecné povahy o dočasném omezení nebo vyloučení vstupu do lesa na dobu nejdéle 3 měsíců. Hrozí-li bezprostřední ohrožení lesa nebo zdraví nebo bezpečnosti osob, vydá orgán státní správy lesů opatření obecné povahy bez řízení o jeho návrhu a opatření obecné povahy nabývá účinnosti dnem vyvěšení veřejné vyhlášky. O vydání opatření obecné povahy uvědomí orgán státní správy lesů dotčené osoby také způsobem v místě obvyklým. Orgán státní správy lesů může prodloužit platnost opatření obecné povahy, jsou-li splněny podmínky pro jeho vydání, a to i opakovaně, vždy však nejdéle na dobu 3 měsíců.

(5) O návrhu opatření obecné povahy se koná veřejné projednání, neurčí-li orgán státní správy lesů, že řízení o návrhu je písemné. Dobu a místo konání veřejného projednání orgán státní správy lesů oznámí na úřední desce a na úředních deskách obecních úřadů v obcích, jejichž správních obvodech se opatření obecné povahy týká, nejméně 10 dnů předem. Osoby, jejichž oprávněné zájmy mohou být opatřením obecné povahy přímo dotčeny, jsou oprávněny podat proti návrhu opatření obecné povahy písemné odůvodněné námitky ve lhůtě 5 pracovních dnů ode dne jeho zveřejnění. V případě, že bylo opatření obecné povahy vydáno bez řízení o jeho návrhu, mohou být písemné odůvodněné námitky proti tomuto opatření obecné povahy podány ve lhůtě 5 pracovních dnů ode dne jeho zveřejnění.

§ 20

Zákaz některých činností v lesích

(1) V lesích je zakázáno

- a) rušit klid a ticho,

- b) provádět terénní úpravy, narušovat půdní kryt, budovat chodníky, stavět oplocení a jiné objekty,
- c) vyzvedávat semenáčky a sazenice stromů a keřů lesních dřevin,
- d) těžit stromy a keře nebo je poškozovat,
- e) sbírat semena lesních dřevin, jmelí a ochmet,
- f) sbírat lesní plody způsobem, který poškozuje les,
- g) jezdit a stát s motorovými vozidly,
- h) vstupovat do míst oplocených nebo označených zákazem vstupu,
- i) vstupovat do porostů, kde se provádí těžba, manipulace nebo doprava dříví,
- j) mimo lesní cesty a vyznačené trasy jezdit na kole, na koni, na lyžích nebo na saních,
- k) kouřit, rozdělovat nebo udržovat otevřené ohně a tábořit mimo vyhrazená místa,
- l) odhazovat hořící nebo doutnající předměty,
- m) narušovat vodní režim a hrabat stelivo,
- n) pást dobytek, umožňovat výběh hospodářským zvířatům a průhon dobytka lesními porosty,
- o) znečišťovat les odpady a odpadky.

(2) Rozdělovat nebo udržovat otevřené ohně je zakázáno také do vzdálenosti 50 m od okraje lesa.

(3) Zákazy uvedené v odstavcích 1 a 2 se nevztahují na činnosti, které jsou prováděny při hospodaření v lese; zákazy uvedené v odstavci 1 písm. l) až o) se vztahují i na vlastníka lesa, nájemce lesa nebo toho, kdo užívá les z jiného právního důvodu.

(4) Vlastník lesa může povolit výjimku ze zákazů uvedených v odstavci 1 písm. a) až k). Pokud by touto výjimkou byla porušena práva jiných vlastníků lesů, rozhodne na návrh vlastníka lesa orgán státní správy lesů.

(5) Organizované nebo hromadné sportovní akce lze v lese konat na základě oznámení orgánu státní správy lesů. V oznámení, které musí být předloženo nejméně 30 dnů před dnem konání této akce, pořadatel uvede místo a termín konání této akce, předpokládaný počet účastníků, způsob zajištění a souhlas vlastníka lesa. Orgán státní správy lesů může do 15 dnů ode dne doručení oznámení stanovit doplňující podmínky. Ustanovení odstavce 1 písm. g) a j) a odstavce 4 nejsou dotčena.

(6) Zákaz jezdit a stát v lese s motorovými vozidly neplatí pro zaměstnance orgánu státní správy lesů v obvodu jejich působnosti při výkonu činnosti podle tohoto zákona a pro osoby, které vykonávají činnosti povolené zvláštními předpisy.¹⁶⁾

(7) Zákazy uvedené v odstavci 1 pod písmeny a), h) a j) a se souhlasem vlastníka lesa také pod písmeny b) a g) se nevztahují na výkon práva myslivosti podle zvláštních předpisů.⁶⁾

§ 21

Náhrady za poškozování lesa

(1) Právnícké a fyzické osoby, které při své činnosti používají nebo produkují látky poškozující les a les ohrozí nebo poškodí, jsou povinny provádět opatření k zabránění nebo zmírnění jejich škodlivých následků.

(2) Dojde-li v návaznosti na provádění výstavby k přerušení souvislosti ucelených lesních částí, lesních cest nebo jiných objektů a zařízení sloužících hospodaření v lese, je ten, kdo je způsobil, povinen osobě, které tím vznikla újma, nahradit i zvýšené provozní náklady, které jí tím vznikly. Ustanovení o ekologické újmě podle zvláštních předpisů¹⁷⁾ nejsou tím dotčena.

(3) Za lesní porost smýcený v souvislosti s prováděním výstavby je investor povinen zaplatit to, čeho by vlastník lesa při řádném hospodaření dosáhl, kdyby nedošlo k předčasnému smýcení lesního porostu, a to po odečtení částky, kterou případně získal za dříví z likvidovaného lesního porostu.

(4) Ministerstvo v dohodě s Ministerstvem financí stanoví právním předpisem způsob výpočtu výše újmy nebo škody způsobené na lesích.

§ 22

Bezpečnost osob a majetku

(1) Vlastníci nemovitostí nebo investoři staveb a zařízení jsou povinni provést na svůj náklad nezbytně nutná opatření, kterými jsou nebo budou jejich pozemky, stavby a zařízení zabezpečeny před škodami způsobenými zejména sesuvem půdy, padáním kamenů, pádem stromů nebo jejich částí, přesahem větví a kořenů, zastíněním a lavinami z pozemků určených k plnění funkcí lesa; tato opatření jsou oprávněni provést i na pozemcích určených k plnění funkcí lesa. Rozsah a způsob zabezpečovacích opatření stanoví orgán státní správy lesů, pokud není podle zvláštních předpisů¹⁸⁾ příslušný jiný orgán státní správy. Vlastník pozemků určených k plnění funkcí lesa je povinen provedení opatření strpět.

(2) Vyžaduje-li zajištění bezpečnosti osob a majetku kromě opatření uvedených v odstavci 1 i změnu ve způsobu hospodaření v lese nebo omezení ve využívání pozemků určených k plnění funkcí lesa, rozhodne orgán státní správy lesů o dalších opatřeních a určí, kdo ponese náklady s tím spojené a kdo nahradí vlastníku lesa případnou újmu. Ustanovení zvláštních předpisů zůstávají nedotčena.¹⁹⁾

HLAVA ČTVRTÁ

Předpoklady trvale udržitelného hospodaření v lese

ODDÍL PRVNÍ

Diferenciace hospodaření

§ 23

Oblastní plány rozvoje lesů

(1) Oblastní plány rozvoje lesů jsou metodickým nástrojem státní lesnické politiky a doporučují zásady hospodaření v lesích. Zpracování oblastních plánů rozvoje lesů zadává a návrhy oblastních plánů rozvoje lesů schvaluje ministerstvo. Podmínkou schválení oblastních plánů rozvoje lesů je závazné stanovisko ústředního orgánu státní správy ochrany přírody z hlediska zavádění nepůvodních druhů lesních dřevin. Závazné stanovisko ústřední orgán státní správy ochrany přírody nevydává v případě zavádění modřínu opadavého a douglasky tisolisté, nejde-li o jejich zavádění na území chráněných podle části třetí nebo čtvrté zákona o ochraně přírody a krajiny.

(2) Účelně vynaložené náklady na zpracování oblastních plánů rozvoje lesů hradí stát.

(3) Na schvalování oblastních plánů rozvoje lesů se nevztahují obecné předpisy o správním řízení.

(4) Podrobnosti o zpracování oblastních plánů rozvoje lesů stanoví ministerstvo právním předpisem.

ODDÍL DRUHÝ

Hospodářská úprava lesů

§ 24

Lesní hospodářské plány

(1) Lesní hospodářské plány (dále jen „plány“) jsou nástrojem vlastníka lesa a zpracovávají se zpravidla na deset let.

(2) Plány obsahují ustanovení závazná a doporučující. Závaznými ustanoveními plánu jsou maximální celková výše těžeb a minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu. Vlastník lesa má právo na částečnou úhradu zvýšených nákladů na výsadbu minimálního podílu melioračních a zpevňujících dřevin vůči státu. Pravidla podpory výsadby těchto dřevin upraví ministerstvo právním předpisem. Pro státní lesy a lesy ve vlastnictví obcí je závazným ustanovením též minimální plošný rozsah výchovných zásahů v porostech do 40 let věku.

(3) Právnícké osoby, kterým je svěřeno nakládání se státními lesy, ostatní právnícké a fyzické osoby vlastníci více než 50 ha lesa v obvodu územní působnosti schvalujícího orgánu státní správy lesů (§ 27) jsou povinny zabezpečit zpracování plánů. Hospodařit podle plánu mohou též právnícké a fyzické osoby vlastníci méně než 50 ha lesa.

(4) Jeden plán může být zpracován pro lesy o výměře nejvýše 20 000 ha.

(5) Právnícké a fyzické osoby, pro které byly schváleny plány, jsou povinny dodržovat jejich závazná ustanovení (odstavec 2).

§ 25

Lesní hospodářské osnovy

(1) Pro zjištění stavu lesa a pro výkon státní správy lesů se pro všechny lesy o výměře menší než 50 ha ve

vlastnictví fyzických a právnických osob, pokud pro ně není zpracován plán (§ 24 odst. 3), zpracovávají lesní hospodářské osnovy (dále jen „osnovy“). Osnovy se zpracovávají obvykle na deset let se stejnou dobou platnosti v určeném území. Jejich zpracování zadává orgán státní správy lesů.

(2) Záměr zadat zpracování osnovy vyhlásí orgán státní správy lesů obecně závaznou vyhláškou. Fyzické a právnické osoby vlastníci lesy o výměře menší než 50 ha (odstavec 1) mají právo v termínu stanoveném orgánem státní správy lesů oznámit mu své hospodářské záměry a požadavky na zpracování osnovy.

(3) Pro vlastníka lesa o výměře větší než 3 ha, který má zájem využít osnovu pro hospodaření v lese a protokolem c převzetí ji převezme, se stává závaznou celková výše těžeb, která je nepřekročitelná, a podíl melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu. Pro vlastníka lesa o výměře do 3 ha, který má zájem využít osnovu pro hospodaření v lese a protokolem o převzetí ji převezme, se stává závaznou celková výše těžeb, která je nepřekročitelná. Ustanovení § 24 odst. 2 se užije obdobně.

(4) Každý vlastník lesa obdrží od orgánu státní správy lesů osnovu týkající se jeho lesa bezplatně.

(5) Ministerstvo stanoví právním předpisem podrobnosti o zadávání, zpracovávání a součástech osnov, o jejich změnách, o způsobu odvození závazných ustanovení osnov a o způsobu převzetí osnovy vlastníkem lesa.

§ 26

Zpracování plánů a osnov

(1) Plány a osnovy mohou zpracovávat pouze právnické nebo fyzické osoby, které mají k této činnosti licenci udělenou ministerstvem podle hlavy šesté tohoto zákona.

(2) Náklady na zpracování plánů hradí vlastník lesa; náklady na zpracování osnov hradí stát.

(3) Právnické a fyzické osoby, jejichž práva, právem chráněné zájmy nebo povinnosti mohou být dotčeny, a orgány státní správy mohou uplatnit své připomínky a požadavky na zpracování plánů nebo osnov nejpozději v termínu stanoveném schvalujícím orgánem státní správy lesů. Ustanovení § 25 odst. 2 není tím dotčeno.

§ 27

Schvalování a změny plánů

(1) Vlastník lesa, který je povinen hospodařit podle plánu (§ 24 odst. 3), je povinen předložit návrh plánu ke schválení orgánu státní správy lesů ve dvou vyhotoveních nejpozději do 60 dnů po skončení platnosti předchozího plánu. Orgán státní správy lesů plán schválí, pokud není v rozporu s tímto zákonem a ostatními právními předpisy.²⁰⁾ V rámci schvalování lesních hospodářských plánů orgán státní správy lesů posuzuje navrhované využití modřínu opadavého a douglasky tisolisté, nejde-li o jejich využití na území chráněných podle části třetí nebo čtvrté zákona o ochraně přírody a krajiny. Navrhované využití vybraných nepůvodních druhů dřevin posuzuje tak, aby nedošlo k poškození přírodních stanovišť v jejich přirozeném areálu rozšíření nebo původních druhů rostlin anebo živočichů. Jedno vyhotovení schváleného plánu zůstává založeno u místně příslušného orgánu státní správy lesů, který uhradí náklady na pořízení jedné kopie.

(2) Pokud se souvislé lesy jednoho vlastníka rozkládají v obvodu územní působnosti dvou nebo více orgánů státní správy lesů, je ke schválení plánu příslušný ten orgán státní správy lesů, v jehož územní působnosti leží největší část lesního majetku.

(3) Pokud orgán státní správy lesů předložený plán neschválí, je vlastník lesa povinen ve lhůtě stanovené orgánem státní správy lesů předložit upravený návrh plánu nebo do 30 dnů od doručení vyrozumění o neschválení plánu podat u tohoto orgánu písemné námitky. O námitkách rozhodne nadřízený orgán státní správy lesů do 30 dnů. Neuzná-li námitky, stanoví současně lhůtu pro předložení upraveného návrhu plánu orgánu státní správy lesů.

(4) Pokud dojde v průběhu platnosti plánu ke změnám podmínek, vyvolávajícím nutnost změny závazného ustanovení plánu, zejména z hlediska ochrany lesa nebo z hlediska zajištění plnění funkcí lesa, musí vlastník lesa požádat schvalující orgán státní správy lesů o změnu příslušného závazného ustanovení.

(5) Vlastník lesa může v případě slučování dvou nebo více částí lesního majetku za účelem zpracování nového plánu požádat schvalující orgán státní správy lesů o zkrácení doby platnosti plánu. Orgán státní správy lesů žádost vyhoví, pokud zkrácením doby platnosti plánu nedojde k ohrožení rovnoměrného a trvalého plnění funkcí lesa. Součástí žádosti je lesní hospodářská evidence o plnění závazných ustanovení plánu, aktualizovaná ke dni navrhovaného konce platnosti plánu. Navrhovat zkrácení doby platnosti plánu lze pouze k 31. prosinci běžného roku. Lhůta k podání žádosti o zkrácení doby platnosti plánu je do 30 dnů od navrhovaného konce platnosti plánu. Orgán státní správy lesů poskytne vlastníkovvi lesa na jeho žádost předběžnou informaci podle § 139 správního řádu o podmínkách zkrácení doby platnosti plánu.

(6) Na řízení o schvalování plánů nebo povolování jejich změn se nevztahují obecné předpisy o správním řízení, s výjimkou rozhodování o námitkách podle odstavce 3. V řízení o námitkách je účastníkem vlastník lesa a zpracovatel plánu.

(7) Ustanovení odstavců 4 a 6 platí přiměřeně též při změně osnov.

(8) Ministerstvo stanoví právním předpisem podrobnosti o náležitostech a obsahu, o způsobu odvození závazných ustanovení plánů, o způsobu schvalování plánů a o podmínkách povolování jejich změn.

§ 28

Inventarizace lesů

(1) Inventarizace lesů je zjišťování skutečného stavu lesů na území státu.

(2) Provedení inventarizace lesů vyhláší vláda nařízením, ve kterém určí rozsah a způsob inventarizace lesů.

(3) Náklady inventarizace lesů hradí stát.

(4) Vlastník lesa je povinen strpět provádění potřebných úkonů spojených s inventarizací lesů a poskytovat nezbytné údaje orgánům státní správy lesů.

§ 28a

Pověřená osoba

(1) Pro účely tohoto zákona se pověřenou osobou rozumí organizační složka státu nebo právnická osoba pověřená ministerstvem prováděním odborných činností stanovených v odstavci 3.

(2) Pověřenou osobou může být organizační složka státu zřízená podle zákona o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích podléhající dohledu a kontrole ministerstva nebo právnická osoba, která má nejméně 10 let praxe s prováděním inventarizace lesů a která je způsobilá

a) v rámci inventarizace lesů sledovat výskyt invazního nepůvodního druhu dřeviny a získané údaje zpracovávat,

b) sledovat nepříznivé dopady působené invazním nepůvodním druhem dřeviny na stav a vývoj lesních ekosystémů,

c) vyhodnocovat účinnost opatření k regulaci značně rozšířených invazních nepůvodních druhů dřeviny podle zákona o ochraně přírody a krajiny⁴¹⁾ realizovaných k minimalizaci dopadů invazního nepůvodního druhu dřeviny,

d) vést přehled o výskytu a šíření invazních nepůvodních druhů dřevin rostoucích v lesích na území České republiky a o dalších nepůvodních druzích dřevin, u kterých je vzhledem k jejich vlastnostem možné očekávat rozvoj invazního chování, a tento přehled každoročně poskytovat Agentuře ochrany přírody a krajiny České republiky, a

e) ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí a Agenturou ochrany přírody a krajiny České republiky shromažďovat a zpracovávat odborné údaje; praxe v této nebo obdobné spolupráci činí nejméně 5 let.

(3) Pověřená osoba

a) shromažďuje, zpracovává a poskytuje údaje o výsledcích sledování výskytu invazního nepůvodního druhu dřeviny,

b) zajišťuje aktuálnost, bezpečnost a ochranu údajů vedených v rámci přehledu podle odstavce 2 písm. d) před jejich poškozením, zneužitím nebo ztrátou,

c) vyhodnocuje dopady invazního nepůvodního druhu dřeviny na stav a vývoj lesních ekosystémů,

d) vyhodnocuje účinnost regulačních opatření realizovaných k minimalizaci dopadů invazního nepůvodního druhu dřeviny,

e) přijímá oznámení orgánů státní správy a vlastníků lesů o výskytu a nepříznivých dopadech invazního nepůvodního druhu dřeviny a o účinnosti regulačních opatření realizovaných k minimalizaci dopadů invazního nepůvodního druhu dřeviny,

f) předává údaje a poznatky získané v rámci výkonu své činnosti Agentuře ochrany přírody a krajiny České republiky a

g) v případě zrušení nebo zániku pověření předá veškeré údaje a doklady ministerstvu a o tomto předání provede zápis.

§ 28b

(1) Ministerstvo zruší pověření pověřené osobě, jestliže pověřená osoba

- a) opakovaně poruší povinnost stanovenou v tomto zákoně,
- b) změní-li se okolnosti rozhodné pro její pověření, nebo
- c) ukončí-li pověřená osoba provádění odborných činností podle § 28a odst. 3.

(2) Pověření pověřené osoby zaniká zánikem organizační složky státu nebo právnické osoby.

HLAVA PÁTÁ

Hospodaření v lesích

ODDÍL PRVNÍ

§ 29

Reprodukční materiál lesních dřevin

(1) K umělé obnově lesa a k zalesňování pozemků prohlášených za pozemky určené k plnění funkcí lesa (§ 3 odst.

4) se používá reprodukční materiál lesních dřevin ze stejné nebo odpovídající přírodní lesní oblasti a z odpovídajícího výškového pásma určeného lesním vegetačním stupněm. V případě smrku ztepilého, borovice lesní a modřínu opadavého (dále jen „vybrané lesní dřeviny“) lze k umělé obnově lesa a zalesňování použít pouze reprodukční materiál pocházející ze zdrojů selektovaného, kvalifikovaného nebo testovaného reprodukčního materiálu uznaných podle zvláštního právního předpisu.^{20a)} Zařazení dalších lesních dřevin mezi vybrané lesní dřeviny stanoví ministerstvo právním předpisem.

(2) V případě naléhavé potřeby může orgán státní správy lesů povolit, aby k umělé obnově lesa a zalesňování byl použit i reprodukční materiál vybraných lesních dřevin pocházející ze zdroje identifikovaného reprodukčního materiálu podle zvláštního právního předpisu.^{20a)}

(3) V případě reprodukčního materiálu určeného pro výzkumné, pokusné nebo šlechtitelské účely může ministerstvo povolit výjimku z požadavků na použití reprodukčního materiálu k umělé obnově lesa a zalesňování uvedených v odstavci 1, přičemž žadatel o výjimku k žádosti doloží kopii projektu zpracovaného vědeckou nebo výzkumnou institucí. Výjimka udělená ministerstvem se vztahuje pouze na reprodukční materiál využitý v rámci realizovaného projektu.

(4) V případě naléhavé potřeby při nedostatku reprodukčního materiálu v důsledku mimořádných okolností může orgán státní správy lesů na základě odborného stanoviska pověřené osoby podle zákona o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin³⁸⁾ povolit na omezenou dobu výjimku z požadavků na použití reprodukčního materiálu k umělé obnově lesa a zalesňování uvedených v odstavci 1 větě první. Tuto výjimku může povolit též vydáním opatření obecné povahy.

(5) Vlastník lesa je povinen vést evidenci o původu identifikovaného, selektovaného, kvalifikovaného a

testovaného reprodukčního materiálu použitého při umělé obnově lesa a zalesňování a tuto evidenci uchovávat po dobu 10 let. Součástí této evidence je i evidence průvodních listů³⁴⁾ k jednotlivým oddílům použitého reprodukčního materiálu.

(6) Použije-li vlastník lesa k umělé obnově lesa a zalesňování reprodukční materiál původem z lesních porostů nacházejících se na území České republiky, které jsou v jeho vlastnictví, lze použít u všech lesních dřevin k evidenci o původu reprodukčního materiálu průvodní list podle odstavce 5 nebo čestné prohlášení vlastníka lesa o původu reprodukčního materiálu, ve kterém budou uvedeny především údaje označující

- a) identifikaci místa, odkud reprodukční materiál pochází, uvedením jednotek prostorového rozdělení lesa³⁵⁾,
- b) evidenční číslo uznané jednotky, ze které reprodukční materiál pochází³⁶⁾, bylo-li přiděleno,
- c) nadmořskou výšku nebo výškové pásmo místa, odkud reprodukční materiál pochází,
- d) přírodní lesní oblast, ve které se nachází místo, odkud reprodukční materiál pochází.

(7) Ministerstvo stanoví právním předpisem podrobnosti o přenosu reprodukčního materiálu lesních dřevin, o evidenci o původu reprodukčního materiálu a podrobnosti o obnově lesních porostů a o zalesňování pozemků prohlášených za pozemky určené k plnění funkcí lesa.

§ 31

Obnova a výchova lesních porostů

(1) Vlastník lesa je povinen obnovovat lesní porosty stanovištně vhodnými dřevinami a vychovávat je včas a soustavně tak, aby se zlepšoval jejich stav, zvyšovala jejich odolnost a zlepšovalo plnění funkcí lesa. Ve vhodných podmínkách je žádoucí využívat přirozené obnovy; přirozené obnovy nelze použít v porostech geneticky nevhodných.

(2) Při mýtní těžbě úmyslné nesmí velikost holé seče překročit 1 ha a její šíře na exponovaných hospodářských souborech jednonásobek a na ostatních stanovištích dvojnásobek průměrné výšky těžného porostu. Šířka holé seče není omezena při domýcení porostních zbytků a porostů o výměře menší než 1 ha. V odůvodněných případech může orgán státní správy lesů při schvalování plánu nebo při zpracování osnovy nebo na žádost vlastníka lesa povolit výjimku ze stanovené velikosti nebo šířky holé seče, a to

- a) na hospodářském souboru přirozených borových stanovišť na písčitých půdách a na hospodářském souboru přirozených lužních stanovišť do velikosti 2 ha holé seče bez omezení šíře,
- b) na dopravně nepřístupných horských svazích delších než 250 m, nejedná-li se o exponované hospodářské soubory, do velikosti 2 ha holé seče.

Na povolení této výjimky se nevztahují obecné předpisy o správním řízení.

(3) V hospodářských souborech na mimořádně nepříznivých stanovištích v lesích ochranných je při obnově porostů přednostně uplatňováno použití clonných sečí a výběrů.

(4) Je zakázáno snižovat úmyslnou těžbou zakmenění porostní skupiny pod sedm desetin plného zakmenění; to neplatí, jestliže se prosvětlení provádí ve prospěch následného porostu nebo za účelem zpevnění porostu.

(5) Při obnově lesa je zakázáno bez ohledu na vlastnickou hranici přiřazovat další holou seč k mladým porostům na celé ploše nezajištěným, pokud by celková výměra nezajištěných porostů překročila velikost a šířku stanovenou v odstavci 2. Nejmenší přípustná vzdálenost holé seče od holin a mladých porostů na celé ploše nezajištěných nesmi být menší než průměrná výška obnovovaného porostu.

(6) Holina na lesních pozemcích musí být zalesněna do dvou let a lesní porosty na ní zajištěny do sedmi let od jejího vzniku; v odůvodněných případech může orgán státní správy lesů při schvalování plánu nebo při zpracování osnovy nebo na žádost vlastníka lesa povolit lhůtu delší. Na povolení této delší lhůty se nevztahují obecné předpisy o správním řízení.

(7) Ministerstvo stanoví právním předpisem podrobnosti o vymezení hospodářských souborů.

§ 32

Ochrana lesa

(1) Vlastník lesa je povinen provádět taková opatření, aby se předcházelo a zabránilo působení škodlivých činitelů na les, zejména

a) zjišťovat a evidovat výskyt a rozsah škodlivých činitelů a jimi působených poškození důležitých pro pozdější průkaznost provedených opatření; při zvýšeném výskytu neprodleně informovat místně příslušný orgán státní správy lesů a provést nezbytná opatření,

b) preventivně bránit vývoji, šíření a přemnožení škodlivých organismů,

c) provádět preventivní opatření proti vzniku lesních požárů podle zvláštních předpisů.²¹⁾

(2) Na likvidaci klesti a dalších těžebních zbytků, prováděnou za účelem splnění povinnosti podle odstavce 1 písm. b), se nevztahují právní předpisy o ochraně ovzduší³⁹⁾. Tímto ustanovením nejsou dotčeny právní předpisy o odpadech⁴⁰⁾.

(3) Při vzniku mimořádných okolností a nepředvídaných škod v lese (větrné a sněhové kalamity, přemnožení škůdců, nebezpečí vzniku požárů v období sucha apod.) je vlastník lesa povinen činit bezodkladná opatření k jejich odstranění a pro zmírnění jejich následků. Orgán státní správy lesů může vlastníku lesa nařídit tato opatření

a) omezení nebo zastavení jiných těžeb než těžeb nahodilých ve stanoveném rozsahu a termínu a zpracování těžeb nahodilých ve stanoveném rozsahu a termínu,

b) provedení ochranného zásahu směřujícího k zastavení šíření nebo k hubení škodlivých organismů,

c) zničení napadených semen a sazenic,

d) průkazné označování a evidenci vytěženého dřeva,

e) omezení nakládání se dřevem, semeny nebo sazenicemi lesních dřevin.

(4) Opatření podle odstavce 3 může orgán státní správy lesů nařídit též opatřením obecné povahy. Opatření obecné povahy podle věty první se vydává bez řízení o jeho návrhu a nabývá účinnosti dnem vyvěšení veřejné vyhlášky, pokud orgán státní správy lesů nestanoví jinak nebo nehrozí-li nebezpečí z prodlení. O vydání opatření obecné povahy uvědomí orgán státní správy lesů dotčené osoby také způsobem v místě obvyklým. Ustanovení § 19 odst. 5 se použije obdobně.

(5) Vlastníci lesů, uživatelé honiteb⁶⁾ a orgány státní správy lesů jsou povinni dbát, aby lesní porosty nebyly nepřiměřeně poškozovány zvěří.

(6) Vlastník lesa je povinen zvyšovat odolnost lesa a jeho stabilitu, zejména vhodnou druhovou skladbou dřevin a jejich rozmístěním v porostu, výchovou v mladých porostech, zakládáním zpevňovacích pásů na okraji i uvnitř lesních porostů, používáním vhodných způsobů a postupů obnovy a řazením sečí.

(7) Vlastník lesa je povinen hospodařit v lese tak, aby jeho činností nebyly ohroženy lesy sousedních vlastníků.

(8) Je zakázáno oplocovat les z důvodů vlastnických nebo za účelem omezení obecného užívání lesa (§ 19 odst. 1); to se netýká lesních školek, oplocení zřízeného k ochraně lesních porostů před zvěří a oplocení obor⁶⁾ nebo farmových chovů zvěře.^{21a)}

(9) Vlastník lesa je povinen chránit les před znečišťujícími látkami unikajícími nebo vznikajícími při jeho hospodářské činnosti. V lese je povinen používat výhradně biologicky odbouratelné oleje k mazání řetězů motorových pil a biologicky odbouratelné hydraulické kapaliny. Při ochraně lesních porostů je povinen dát přednost účinným technologiím šetřícím životní prostředí.

(10) Vyskytne-li se v okolí lesů nebo na skladech dříví některý ze škodlivých organismů v nadměrném množství, může orgán státní správy lesů uložit opatření k vyhubení těchto škodlivých organismů, nebo proti jejich rozšíření i právnickým a fyzickým osobám, které skladují dříví nebo užívají pozemky v okolí lesů.

(11) Ministerstvo stanoví právním předpisem podrobnosti o opatřeních k ochraně lesa proti škodlivým činitelům.

§ 33

Těžba dříví

(1) Vlastník lesa je povinen přednostně provádět těžbu nahodilou tak, aby nedocházelo k vývinu, šíření a přemnožení škodlivých organismů. Pokud by v důsledku těžby nahodilé vznikla souvislá holina o výměře větší než 0,2 ha, je vlastník lesa povinen oznámit provádění takové těžby nahodilé alespoň 14 dnů předem orgánu státní správy lesů. Tato lhůta neplatí při provádění opatření podle § 32 odst. 1 písm. a) a odst. 2.

(2) Těžba nahodilá se započítává do celkové výše těžeb (§ 24 odst. 2 a § 25 odst. 3). Pokud by zpracováním těžby nahodilé byla překročena celková výše těžeb stanovená schváleným plánem nebo převzatou osnovou, musí vlastník lesa požádat orgán státní správy lesů o změnu plánu nebo osnovy.

(3) Za účelem předcházení degradace lesní půdy a pro zachování mimoprodukčních funkcí lesa ponechává vlastník

lesa v lese odpovídající množství těžebních zbytků a na dožití a k zetlení určených stromů či jejich částí. Ministerstvo stanoví právním předpisem podrobnosti o minimálním množství a způsobech ponechání těžebních zbytků a na dožití a k zetlení určených stromů či jejich částí.

(4) Těžbu v lese, ve kterém vlastník lesa hospodaří bez schváleného plánu nebo bez protokolem o převzetí převzaté osnovy, lze provést jen se souhlasem odborného lesního hospodáře. Souhlas nelze odmítnout, není-li těžba v rozporu s ostatními ustanoveními tohoto zákona. Má-li těžba překročit 3 m³ na 1 ha lesa za kalendářní rok, musí vlastník lesa, jakož i ten, kdo koupil stojící lesní porost, i ten, kdo provádí těžbu, předem písemně vyrozumět orgán státní správy lesů a doložit vyjádření příslušného odborného lesního hospodáře. Pokud orgán státní správy lesů nesdělí osobě, která jej písemně vyrozuměla o záměru provést těžbu, své stanovisko do 30 dnů ode dne doručení vyrozumění, může tato osoba těžbu provést. Na vydání tohoto stanoviska orgánu státní správy lesů se nevztahují obecné předpisy o správním řízení.

(5) Provádět těžbu mýtní úmyslnou v lesních porostech lesa vysokého mladších než 80 let nebo lesa nízkého a středního mladších než 20 let je zakázáno. V odůvodněných případech, jako jsou zejména ohrožené lesní porosty, lesní porosty přípravných nebo rychle rostoucích dřevin, může orgán státní správy lesů při schvalování plánu nebo při zpracování osnovy nebo na žádost vlastníka lesa povolit výjimku z tohoto zákazu.

(6) Právnícké a fyzické osoby zajišťující těžební práce jsou povinny provádět je takovým způsobem, který minimalizuje negativní dopady na lesní ekosystém v daném prostředí.

(7) Ministerstvo může stanovit prováděcím právním předpisem podrobnosti o označování, měření, evidenci a o klasifikaci dříví.

§ 34

Lesní doprava

(1) Přibližování, uskladnění a odvoz dříví (dále jen „lesní doprava“) musí být prováděny tak, aby nedocházelo k nepřiměřenému poškození lesa a ostatních pozemků.

(2) Výstavba a údržba přibližovacích linek, lesní dopravní sítě a ostatních zařízení v lesích nesmí působit ohrožení stability lesních porostů, zvýšené nebezpečí eroze nebo nepřiměřené poškození půdy a vodního režimu v daném území.

(3) Nelze-li účelu dosáhnout jinak, je vlastník lesa nebo osoba provádějící činnost v zájmu vlastníka lesa oprávněn v odůvodněných případech na nezbytnou dobu, v nezbytném rozsahu, ve vhodné době a za náhradu užívat cizí pozemky k lesní dopravě. Tím není dotčena jeho odpovědnost za způsobenou škodu podle zvláštních předpisů.²²⁾

(4) Dobu, rozsah a trvání užívání cizích pozemků k lesní dopravě a výši náhrady je vlastník lesa, nebo osoba provádějící činnost v zájmu vlastníka lesa, povinen předem dohodnout s vlastníkem, popřípadě nájemcem dotčených pozemků. Nedojde-li k dohodě, rozhodne o podmínkách lesní dopravy po cizích pozemcích a o výši náhrady orgán státní správy lesů.

§ 35

Meliorace a hrazení bystřin v lesích

- (1) Meliorace a hrazení bystřin v lesích jsou biologická a technická opatření zaměřená na ochranu půdy a péči o vodohospodářské poměry. Provádění meliorací a hrazení bystřin v lesích je povinností vlastníka lesa, pokud orgán státní správy lesů, popřípadě orgán státní správy vodního hospodářství nerozhodne o tom, že jde o opatření ve veřejném zájmu. Pokud jsou tato opatření prováděna z rozhodnutí orgánu státní správy lesů ve veřejném zájmu, hradí náklady s tím spojené stát; vlastník lesa je povinen provedení takových opatření strpět. Povinnosti vlastníka lesa a oprávnění orgánů státní správy podle zvláštních předpisů²³⁾ nejsou tímto ustanovením dotčena.
- (2) Orgán státní správy lesů může vlastníku lesa uložit provedení potřebných opatření nebo je nechat provést na jeho náklad, pokud potřeba provedení takových opatření vznikla v důsledku činnosti vlastníka lesa; vlastník lesa je povinen provedení takových opatření strpět.
- (3) Preventivní činnost k předcházení nebezpečí lavin, vzniku svahových sesuvů a strží, povodňových vln a odstraňování následků živelních pohrom hradí stát, popřípadě fyzické a právnické osoby, které mají z těchto opatření prospěch. Tato opatření se provádějí na základě rozhodnutí orgánu státní správy lesů a vlastník, popřípadě uživatel pozemku je povinen jejich provedení strpět.
- (4) Vlastník, popřípadě nájemce pozemku je povinen strpět, aby se jeho pozemku užilo v nezbytné míře k přípravě, budování a údržbě zařízení meliorací a hrazení bystřin v lesích a podílet se na realizaci nebo úhradě (financování) prací podle míry prospěchu, který má z jejich provedení. Vlastník, popřípadě nájemce pozemku má nárok na náhradu majetkové újmy vzniklé v důsledku omezeného výnosu nebo jiného užitku z dotčeného pozemku.
- (5) Ministerstvo stanoví právním předpisem podrobnosti o melioracích a hrazení bystřin v lesích a o způsobu určení výše náhrady za opatření prováděná ve veřejném zájmu.

§ 36

Hospodaření v lesích ochranných a v lesích zvláštního určení

- (1) Ve prospěch účelového hospodaření v lesích ochranných a v lesích zvláštního určení lze přijmout opatření odchylná od některých ustanovení tohoto zákona, zejména pokud jde o velikost nebo přiřazování holých sečí. Tato opatření mohou být navržena v plánu nebo v osnově nebo je stanoví rozhodnutím orgán státní správy lesů na návrh vlastníka lesa nebo z vlastního podnětu.
- (2) Vlastníci lesů ochranných (§ 7) jsou povinni hospodařit v nich tak, aby byly zajištěny především jejich ochranné funkce.
- (3) Vlastníci lesů zvláštního určení (§ 8 odst. 1 a 2) jsou povinni strpět omezení při hospodaření v nich. Vlastníkům těchto lesů náleží náhrada zvýšených nákladů, pokud jim z omezeného způsobu hospodaření v nich vzniknou. Náhrada nenáleží v případech, kdy byly lesy vyhlášeny za lesy zvláštního určení podle § 8 odst. 2 písm. g), a v případech, kdy je úhrada zvýšených nákladů poskytována podle zvláštních předpisů.
- (4) Vlastník lesa uvedeného v odstavcích 2 a 3 je povinen zajistit opatření uložená orgánem státní správy lesů ke splnění účelu sledovaného jejich vyhlášením. Za provedená opatření přísluší vlastníku lesa náhrada zvýšených

nákladů.

(5) Orgán státní správy lesů rozhodne na návrh vlastníka lesa o tom, kdo a v jaké výši uhradí vlastníku lesa zvýšené náklady spojené s omezením hospodaření podle odstavců 3 a 4.

(6) Ministerstvo stanoví právním předpisem podrobnosti o poskytování náhrad zvýšených nákladů podle odstavců 3 a 4.

ODDÍL DRUHÝ

Odborný lesní hospodář

§ 37

(1) Hospodaření v lesích je vlastník lesa povinen zajišťovat v součinnosti s odborným lesním hospodářem. Odborný lesní hospodář zabezpečuje vlastníku lesa odbornou úroveň hospodaření v lese podle tohoto zákona a právních předpisů vydaných k jeho provedení.

(2) Odborným lesním hospodářem může být fyzická osoba nebo právnická osoba, která má k této činnosti licenci udělenou orgánem státní správy lesů podle hlavy šesté tohoto zákona.

(3) Vlastník lesa má právo vybrat si odborného lesního hospodáře; jeho jméno je povinen oznámit orgánu státní správy lesů. Vlastník lesa, který hospodaří podle plánu (§ 24 odst. 3), je povinen uzavřít s odborným lesním hospodářem smlouvu o výkonu činnosti podle odstavce 1. Pokud splňuje podmínku odborného lesnického vzdělání a odborné lesnické praxe (§ 42), může vlastník lesa v lesích ve svém vlastnictví vykonávat činnost odborného lesního hospodáře sám i bez udělení licence.

(4) Činnost odborného lesního hospodáře nemůže vykonávat zaměstnanec orgánu státní správy lesů v lesích v obvodu působnosti tohoto orgánu; to neplatí v případě obhospodařování vlastního majetku.

(5) Každou změnu v osobě odborného lesního hospodáře je vlastník lesa povinen oznámit do 30 dnů orgánu státní správy lesů.

(6) Pokud si vlastník lesa nevybere odborného lesního hospodáře sám, vykonává v lesích, pro které je stanovena povinnost zpracovat osnovy (§ 25 odst. 1), funkci odborného lesního hospodáře právnická osoba, která v určeném území vykonává právo hospodaření ve státních lesích, pokud orgán státní správy lesů nerozhodne o pověření jiné právnické nebo fyzické osoby. Pověření výkonem funkce odborného lesního hospodáře orgán státní správy lesů zruší na žádost pověřeného odborného lesního hospodáře nebo z vlastního podnětu, pokud pověřený odborný lesní hospodář neplní povinnosti stanovené tímto zákonem.

(7) Náklady na činnost odborného lesního hospodáře hradí vlastník lesa; náklady na činnost odborného lesního hospodáře vykonávanou právnickou nebo fyzickou osobou podle odstavce 6 hradí stát.

(8) Základními povinnostmi odborného lesního hospodáře, jehož činnost podle odstavce 7 hradí stát, jsou

- a) sledovat stav lesa, upozorňovat vlastníka lesa na výskyt škodlivých činitelů a na škody jimi způsobené, navrhopat nezbytná kontrolní a ochranná opatření a při zvýšeném výskytu škodlivých organismů prokazatelně

informovat orgán státní správy lesů,

b) upozorňovat vlastníka lesa na nutnost provedení těžby nahodilé, vyznačovat těžbu nahodilou, kterou je nutno provést, a doporučit termíny a způsoby jejího zpracování a způsoby asanace vytěženého dříví,

c) navrhopvat vlastníku lesa vhodný způsob a postup obnovy lesa a doporučovat vhodný reprodukční materiál a vhodnou dřevinnou skladbu k obnově lesa,

d) doporučovat vlastníku lesa provedení výchovných zásahů a na žádost vlastníka lesa zabezpečovat instruktáž k provedení výchovných zásahů v porostech do 40 let věku,

e) na žádost vlastníka lesa vyznačovat těžbu mýtní úmyslnou a vyjadřovat se k návrhu těžby oznamované vlastníkem lesa orgánu státní správy lesů (§ 33 odst. 4),

f) potvrzovat, zda činnosti, na jejichž provedení žádá vlastník lesa finanční prostředky podle zvláštních právních předpisů, jsou co do rozsahu a kvality provedeny v souladu s tímto zákonem a právními předpisy vydanými k jeho provedení,

g) na žádost vlastníka lesa spolupracovat s vlastníkem lesa při vedení lesní hospodářské evidence,

h) na žádost vlastníka lesa poskytovat vlastníkovu lesa odborné informace a doporučení při ochraně lesů, pěstebních a těžebních činnostech, v oblasti finančních podpor na hospodaření v lesích, při zpracování návrhů lesních hospodářských plánů a lesních hospodářských osnov a dalších činnostech souvisejících s hospodařením v lesích,

i) vést evidenci o prováděných odborných úkonech a činnostech, uchovávat doklady vztahující se k těmto úkonům a činnostem po dobu nejméně 5 let a tuto evidenci včetně dokladů na vyžádání předložit orgánu státní správy lesů,

j) oznamovat orgánu státní správy lesů ukončení výkonu činnosti odborného lesního hospodáře, a to nejméně 30 dnů předem, pokud je mu tato skutečnost známa, jinak neprodleně po tom, co se o této skutečnosti dozví,

k) prokazatelně upozorňovat vlastníka lesa na porušení povinností stanovených tímto zákonem; pokud povaha porušené povinnosti umožňuje nápravu a vlastník lesa ji nesjedná v rozsahu a v termínu uvedeném v upozornění odborného lesního hospodáře, je odborný lesní hospodář povinen oznámit tuto skutečnost orgánu státní správy lesů.

(9) Odbornými úkony a činnostmi odborného lesního hospodáře podle odstavce 8 písm. i) se rozumí zejména

a) sledování zdravotního stavu lesních porostů a upozorňování vlastníka lesa na výskyt škodlivých organismů,

b) upozorňování vlastníka lesa na nutnost provedení těžby nahodilé a vyznačování těžby nahodilé,

c) vyznačování těžby mýtní úmyslné,

d) zabezpečování instruktáže o provádění výchovných zásahů v porostech do 40 let věku,

e) navrhování vhodných způsobů a postupů obnovy lesa,

f) poskytování odborných informací vlastníku lesa při zpracování návrhů lesních hospodářských plánů a lesních hospodářských osnov.

(10) Na odborného lesního hospodáře, jehož činnost hradí vlastník lesa, se vztahují povinnosti uvedené v odstavci 8 písmenech a), b), c), f), h), i) a k) věty první.

(11) Ministerstvo stanoví právním předpisem podrobnosti o způsobu výpočtu nákladů na činnost odborného lesního hospodáře v případech, kdy jeho činnost hradí stát.

ODDÍL TŘETÍ

Lesní stráž

§ 38

(1) Lesní stráž je fyzická osoba zajišťující ochrannou službu v lesích při obecném užívání lesů občany.

(2) Lesní stráž ustanovuje na návrh vlastníka lesa nebo z vlastního podnětu orgán státní správy lesů; v průkazu lesní stráže současně stanoví obvod její působnosti. Na řízení o ustanovování lesní stráže se nevztahují obecné předpisy o správním řízení.

(3) Lesní stráž ustanoví orgán státní správy lesů fyzickou osobu, která je občanem České republiky, je starší 21 let, nebyla odsouzena pro úmyslný trestný čin, má způsobilost k právním úkonům, je zdravotně způsobilá, prokázala znalost práv a povinností lesní stráže podle tohoto zákona a znalost souvisejících předpisů a složila před orgánem státní správy lesů slib tohoto znění: „Slibuji, že jako lesní stráž budu s největší pečlivostí a svědomitostí plnit povinnosti při výkonu ochranné služby v lesích, že budu při výkonu této činnosti dodržovat právní předpisy a nepřekročím oprávnění příslušející lesní stráž.“

(4) Lesní stráž vydá orgán státní správy lesů služební odznak a průkaz lesní stráže. Tento orgán také vede evidenci lesních stráží.

(5) Lesní stráž je povinna oznámit orgánu státní správy lesů do 30 dnů od jejich vzniku všechny změny týkající se podmínek uvedených v odstavci 3.

(6) Orgán státní správy lesů ustanovení lesní stráže zruší, pokud fyzická osoba přestala tuto funkci vykonávat, splňovat podmínky stanovené v odstavci 3 nebo se prokáže, že byla ustanovena na podkladě nesprávných údajů. Orgán státní správy lesů může ustanovení lesní stráže zrušit též z jiných důvodů na návrh vlastníka lesa nebo z vlastního podnětu. Osoba, u níž orgán státní správy lesů zrušil ustanovení lesní stráž, je povinna neprodleně odevzdat tomuto orgánu služební odznak a průkaz lesní stráže.

(7) Vzor služebního odznaku a průkazu lesní stráže stanoví ministerstvo právním předpisem. Tímto předpisem stanoví též podrobnosti o předpokladech pro výkon funkce lesní stráže a o jejich ověřování.

(8) Orgán státní správy lesů, který lesní stráž ustanovuje, si k ověření bezúhonnosti osoby uvedené v odstavci 3 vyžádá výpis z evidence Rejstříku trestů podle zvláštního právního předpisu^{23a}). Žádost o vydání výpisu z evidence Rejstříku trestů a výpis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Práva a povinnosti lesní strážě

(1) Lesní stráž je při své činnosti povinna

- a) prokázat se průkazem lesní strážě a nosit služební odznak,
- b) dohlížet na dodržování povinností spojených s obecným užíváním lesů (§ 19 a 20),
- c) oznamovat neodkladně zjištěné závady, nedostatky a škody podle jejich povahy buď vlastníku nebo uživateli lesa, nebo orgánu, který ji ustanovil, popřípadě v neodkladných případech též orgánům Policie České republiky nebo příslušným orgánům státní správy.

(2) Lesní stráž je při své činnosti oprávněna

- a) zastavit dopravní prostředek, je-li důvodné podezření, že osoba užívající dopravní prostředek porušuje ustanovení tohoto zákona,
- b) v souvislosti s výkonem dohledu dle § 39 odst. 1 písm. b) požadovat předložení souhlasu nebo výjimky vlastníka lesa pro příslušnou činnost,
- c) zjistit totožnost osoby, která při obecném užívání lesa porušuje ustanovení tohoto zákona,
- d) pořídit zvukový, obrazový nebo jiný záznam osob a věcí nacházejících se na veřejně přístupném místě a zvukový, obrazový nebo jiný záznam o průběhu úkonu, je-li to nezbytné pro plnění jejího úkolu,
- e) projednat příkazem na místě přestupky podle § 53 tohoto zákona,
- f) zadržet osobu, která při obecném užívání lesa porušuje ustanovení tohoto zákona, nelze-li jinak zjistit její totožnost, a bezodkladně přivolat orgán Policie České republiky nebo zadrženou osobu bezodkladně orgánu Policie České republiky předvést,
- g) požadovat pomoc nebo součinnost orgánů Policie České republiky, popřípadě obecní policie, pokud nemůže splnění svých povinností zajistit vlastními silami a prostředky.

§ 39a

(1) Stát odpovídá za škodu osobě, která poskytla pomoc lesní strážci na její žádost nebo s jejím vědomím, (dále jen „poškozený“). Stát se této odpovědnosti může zprostit jen tehdy, způsobil-li si tuto škodu poškozený úmyslně.

(2) Došlo-li u poškozeného k újmě na zdraví nebo smrti, určí se rozsah a výše náhrady škody podle předpisů o odškodňování pracovních úrazů pracovníků.

(3) Stát odpovídá i za škodu na věcech, která poškozenému vznikla v souvislosti s poskytnutím této pomoci. Přitom se hradí skutečná škoda, a to uvedením v předešlý stav; není-li to možné nebo účelné, hradí se v penězích. Poškozenému může být přiznána i úhrada nákladů spojených s pořízením nové věci náhradou za věc poškozenou.

- (4) Stát odpovídá i za škodu, kterou osoba způsobila v souvislosti s pomocí poskytnutou lesní stráží.
- (5) Stát odpovídá obdobně podle odstavců 2 a 3 též za škodu způsobenou lesní stráží v souvislosti s plněním jejích úkolů.
- (6) Stát odpovídá i za škodu způsobenou lesní stráží v souvislosti s plněním jejích úkolů; to neplatí, pokud se jedná o škodu způsobenou osobě, která svým protiprávním jednáním oprávněný a přiměřený zákrok vyvolala.
- (7) Náhradu škody podle odstavců 1 až 6 poskytuje v zastoupení státu ten orgán státní správy lesů, který ustanovil lesní stráž, k jejímuž výkonu se náhrada vztahuje.

ODDÍL ČTVRTÝ

Lesní hospodářská evidence

§ 40

- (1) Vlastník lesa je povinen vést lesní hospodářskou evidenci o plnění závazných ustanovení plánu a evidenci o provedené obnově lesa v jednotlivých porostech.
- (2) Souhrnné údaje uvedené v odstavci 1 předá vlastník lesa orgánu státní správy lesů vždy do konce března za uplynulý kalendářní rok.
- (3) Obsah, způsob vedení a předávání údajů lesních hospodářských evidencí uvedených v odstavci 1 orgánu státní správy lesů stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

HLAVA ŠESTÁ

Licence

§ 41

Obecné podmínky pro udělení licence

- (1) Obecnými podmínkami pro udělení licence fyzické osobě jsou
- a) dosažení věku 18 let,
 - b) státní občanství České republiky nebo občanství členského státu Evropské unie,
 - c) způsobilost k právním úkonům,
 - d) bezúhonnost.
- (2) Za bezúhonného se pro účely tohoto zákona nepovažuje ten, kdo byl pravomocně odsouzen
- a) pro trestný čin, jehož skutková podstata souvisí s předmětem licence,
 - b) pro jiný trestný čin, spáchaný úmyslně, jestliže vzhledem k povaze licence a osobě žadatele o udělení licence je

obava, že se dopustí stejného nebo podobného činu při provozování činnosti, která je předmětem licence.

(3) U právnické osoby musí obecné podmínky podle odstavce 1 splňovat její odpovědný zástupce. Odpovědným zástupcem je fyzická osoba ustanovená právnickou osobou, která odpovídá za odbornou úroveň výkonu činností, které jsou předmětem licence.

(4) Orgán státní správy lesů, který rozhoduje o udělení licence, si k ověřování bezúhonnosti podle odstavce 1 písm. d) a odstavce 2 vyžádá výpis z evidence Rejstříku trestů podle zvláštního právního předpisu^{23a}). Žádost o vydání výpisu z Rejstříku trestů a výpis z Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.

§ 42

Zvláštní podmínky pro udělení licence

(1) Zvláštními podmínkami pro udělení licence jsou

- a) odborné lesnické vzdělání,
- b) odborná lesnická praxe.

(2) Pro udělení licence podle § 26 odst. 1 se odborným lesnickým vzděláním rozumí vysokoškolské vzdělání v oblasti vzdělávání lesnictví a dřevařství v magisterském studijním programu lesní inženýrství nebo lesnické vysokoškolské vzdělání uvedenému vzdělání odpovídající a odborná lesnická praxe žadatele musí být alespoň 10 let.

(3) Pro udělení licence podle § 37 odst. 2 se odborným lesnickým vzděláním rozumí vysokoškolské vzdělání v oblasti vzdělávání lesnictví a dřevařství v magisterském studijním programu lesní inženýrství, v bakalářském studijním programu lesnictví anebo lesnické vysokoškolské vzdělání uvedenému vzdělání odpovídající, vyšší odborné vzdělání získané ve studijním oboru lesnictví, vyšší odborné lesnictví anebo v akreditovaném vzdělávacím programu oboru vzdělání lesnictví nebo střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání lesnictví. Odborná lesnická praxe žadatele musí být alespoň 3 roky, jde-li o absolventa vysoké školy v magisterském studijním programu, alespoň 6 let, jde-li o absolventa vysoké školy v bakalářském studijním programu nebo o absolventa vyššího odborného vzdělání, a alespoň 10 let, jde-li o absolventa střední školy s maturitní zkouškou.

(4) U právnické osoby musí zvláštní podmínky splňovat její odpovědný zástupce.

§ 43

Překážky pro udělení licence

(1) Licence nemůže být udělena fyzické osobě, které byl uložen soudem nebo správním orgánem zákaz činnosti týkající se provozování činnosti podle licence, dokud zákaz trvá.

(2) Licence nemůže být udělena fyzické osobě zastávající funkci vedoucího pracovníka ve státním podniku nebo státní organizaci zabývající se podnikáním v oboru, který je předmětem licence.

Rozhodnutí o licenci

(1) Pokud není k vydání rozhodnutí o licenci příslušné ministerstvo, je místně příslušným k vydání rozhodnutí o licenci ten orgán státní správy lesů, v jehož územním obvodu má fyzická osoba trvalý pobyt nebo právnická osoba sídlo. Splňuje-li držitel licence podmínky stanovené v § 41, 42 a 43, rozhodne orgán státní správy lesů na základě žádosti držitele licence podané nejpozději 2 měsíce před ukončením doby platnosti licence, o prodloužení doby její platnosti.

(2) Zjistí-li orgán státní správy lesů, že žadatel o udělení licence splňuje předepsané podmínky, vydá mu licenci. V rozhodnutí o licenci vydané fyzické osobě se uvede

- a) jméno a příjmení, trvalý pobyt a rodné číslo,
- b) obchodní firma,
- c) identifikační číslo osoby, bylo-li přiděleno,
- d) označení předmětu licence.

(3) V rozhodnutí o licenci vydané právnické osobě se uvede

- a) obchodní firma nebo název, sídlo, právní forma a jméno a bydliště osoby nebo osob, které jsou jejím statutárním orgánem,
- b) identifikační číslo osoby,
- c) osobní údaje odpovědného zástupce (§ 41 odst. 3),
- d) označení předmětu licence.

(4) Licence je nepřenosná a platí na celém území České republiky.

(5) Ministerstvo stanoví právním předpisem náležitosti žádosti o udělení licence a další podrobnosti o udělování licencí.

(6) Licence se uděluje na dobu 10 let. Platnost licence se prodlužuje o dalších 10 let, pokud o to držitel licence požádá. V žádosti o prodloužení licence sdělí její žadatel,

- a) je-li fyzickou osobou, jméno a příjmení, trvalý pobyt, rodné číslo, bylo-li přiděleno, jinak datum narození, číslo občanského průkazu, bylo-li přiděleno; obchodní firmu, pokud pod touto obchodní firmou podniká; státní občanství České republiky nebo občanství členského státu Evropské unie; identifikační číslo, bylo-li mu přiděleno, číslo licence a její předmět,
- b) je-li právnickou osobou, obchodní firmu nebo název, sídlo a právní formu žadatele, jméno a příjmení a trvalý pobyt osoby nebo osob, které jsou statutárním orgánem žadatele, identifikační číslo, osobní údaje odpovědného zástupce (§ 41 odst. 3), číslo licence a její předmět.

(7) Orgán státní správy lesů je oprávněn ověřit bezúhonnost žadatele nebo jeho odpovědného zástupce (§ 41 odst. 3) vyžádáním výpisu z evidence Rejstříku trestů podle zvláštního právního předpisu^{23b}). Žádost o vydání výpisu z evidence Rejstříku trestů a výpis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(8) Ministerstvo vede registr licencí, který obsahuje u fyzických osob informace podle odstavce 2 a u právnických osob informace podle odstavce 3. Vedením registru může ministerstvo pověřit organizační složku státu, která má odbornou a technickou způsobilost k vedení registru licencí a podléhá dohledu a kontrole ministerstva. Údaje vedené v registru licencí jsou veřejné.

(9) Orgán státní správy lesů, který vydal rozhodnutí o licenci nebo o odnětí licence, zašle stejnopis rozhodnutí ministerstvu do 15 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí.

§ 45

Odnětí a zánik licence

(1) Orgán státní správy lesů, který licenci udělil, ji odejme, jestliže

- a) držitel licence nebo odpovědný zástupce právnické osoby již nesplňuje podmínky uvedené v § 41 a 42,
- b) nastanou překážky podle § 43,
- c) o to držitel licence požádá, nebo
- d) držitel licence závažným způsobem nebo v průběhu 12 měsíců opakovaně poruší některou z povinností stanovených tímto zákonem.

(2) Řízení o odnětí licence podle odstavce 1 písm. d) orgán státní správy zahájí do 30 dnů ode dne, kdy se o důvodu odnětí licence dozvěděl, nejpozději však do 1 roku ode dne, kdy takový důvod nastal.

(3) O udělení licence může fyzická nebo právnická osoba, které byla licence odňata podle odstavce 1 písm. d), požádat nejdříve po 5 letech ode dne, kdy rozhodnutí o odnětí licence nabylo právní moci.

(4) Udělená licence zanikne

- a) smrtí držitele licence, jde-li o fyzickou osobu,
- b) zánikem právnické osoby.

HLAVA SEDMÁ

Podpora hospodaření v lesích

§ 46

(1) Stát podporuje hospodaření v lesích poskytováním služeb nebo finančních příspěvků vlastníkům lesů. Finanční

příspěvky mohou být poskytnuty zejména na

- a) ekologické a k přírodě šetrné technologie při hospodaření v lese,
- b) obnovu, zajištění a výchovu lesních porostů do 40 let věku,
- c) zvyšování podílu melioračních a zpevňujících dřevin,
- d) opatření k obnově lesů poškozených imisemi a lesů chřadnoucích vinou antropogenních vlivů,
- e) opatření k obnově porostů s nevhodnou nebo náhradní dřevinnou skladbou (rekonstrukce nebo přeměna porostu),
- f) opatření k zalesnění v horských polohách,
- g) ochranu lesa,
- h) opatření k zajištění mimoprodukčních funkcí lesa,
- i) opatření k zajištění proti lesním hmyzím škůdcům a opatření při jiných mimořádných okolnostech a nepředvídatelných škodách ohrožujících stav lesů, přesahujících možnosti vlastníka lesa,
- j) podporu sdružování vlastníků lesů a podporu hospodaření ve sdružených lesích vlastníků malých výměr,
- k) vyhotovení plánů za podmínky poskytnutí dat plánu v digitální formě pro potřeby státní správy lesů,
- l) zvládnutí následků mimořádných okolností a nepředvídaných škod v lesích.

(2) Služby mohou být poskytnuty zejména zajištěním

- a) velkoplošné ochrany lesů proti hmyzím škůdcům,
- b) velkoplošné chemické meliorace a hnojení lesů,
- c) prevence a ochrany lesů před požáry,
- d) hubením komárů na pozemcích určených k plnění funkcí lesa v místech, kde orgány hygienické služby potvrdí jejich hrozící kalamitní výskyt,
- e) monitoringu a prognózování výskytu a vývoje škodlivých činitelů,
- f) poradenské činnosti a zvyšování odborné úrovně vlastníků lesů a odborných lesních hospodářů.

(3) Finanční příspěvky podle odstavce 1 a služby podle odstavce 2 poskytuje

- a) Ministerstvo obrany, jde-li o vojenské lesy,
- b) Ministerstvo životního prostředí, jde-li o lesy na území národních parků a jejich ochranných pásem,
- c) ministerstvo, jde-li o ostatní lesy.

(4) O poskytnutí služeb nebo finančního příspěvku rozhoduje ministerstvo nebo krajský úřad.

(5) Na poskytnutí služeb nebo finančního příspěvku není právní nárok. Získá-li vlastník lesa finanční příspěvek na základě uvedení nesprávných údajů nebo použije-li ho na jiný účel, než na který byl finanční příspěvek poskytnut, je povinen celý finanční příspěvek vrátit.

(6) Finanční příspěvek může být poskytnut také ze Státního fondu životního prostředí,¹³⁾ nebyl-li na stejný účel poskytnut podle tohoto zákona. Je-li poskytnut finanční příspěvek podle tohoto zákona, nelze na stejný účel poskytnout jinou podporu z veřejných zdrojů nebo z fondů Evropské unie.

(7) Poskytnutí finančního příspěvku může být odepřeno žadateli, jemuž byla v období tří let před doručením žádosti o finanční příspěvek na hospodaření v lesích pravomocně uložena pokuta podle tohoto zákona.

(8) Kontrola dodržení podmínek poskytování finančních příspěvků je vykonávána podle zvláštních právních předpisů³²⁾. Při zjištění, že provedení prací neodpovídá uvedenému rozsahu nebo kvalitě, nebo došlo k neohlášené změně v projektové dokumentaci, anebo uvedení nepravdivých údajů, postupuje se podle zvláštního právního předpisu³³⁾.

(9) Závazná pravidla poskytování finančních příspěvků, způsobu kontroly jejich využití a vzory žádostí o poskytnutí finančních příspěvků stanoví vláda nařízením.

(10) Finanční příspěvky na zvládnutí následků mimořádných okolností a nepředvídaných škod v lesích podle odstavce 1 písm. l) se poskytují podle výzvy k podání žádosti o poskytnutí finančního příspěvku zveřejněné ministerstvem.

(11) Na řízení o poskytnutí finančních příspěvků podle odstavců 1 až 10, jako jiných peněžních prostředků státu podle § 3 písm. c) rozpočtových pravidel, se použijí přiměřeně ustanovení rozpočtových pravidel o poskytování dotací a návratných finančních výpomocí ze státního rozpočtu.

(12) V případě poskytnutí finančních příspěvků podle odstavců 1 až 11 se ustanovení rozpočtových pravidel o odnětí dotace nebo návratné finanční výpomoci a o porušení rozpočtové kázně použijí obdobně.

(13) Správu odvodů za porušení rozpočtové kázně a penále v případě poskytnutí finančních příspěvků podle odstavců 1 až 12 vykonávají finanční úřady.

HLAVA OSMÁ

Státní správa lesů

ODDÍL PRVNÍ

Orgány státní správy lesů

§ 47

(1) Státní správu lesů vykonávají

a) obecní úřady obcí s rozšířenou působností,

- b) kraje,
- c) stavební úřady,
- d) ministerstvo.

(2) Státní správu lesů ve vojenských lesích, které jsou v působnosti Ministerstva obrany, vykonává v rozsahu působnosti obecního úřadu obce s rozšířenou působností a krajského úřadu Vojenský lesní úřad. Vedoucího Vojenského lesního úřadu jmenuje a odvolává ministr zemědělství na návrh ministra obrany.

(3) V lesích národních parků vykonávají státní správu lesů orgány stanovené zvláštním předpisem. ²⁵⁾

(4) Úhradu nákladů podle § 24 odst. 2, § 26 odst. 2, § 35 odst. 1 a 3 a § 37 odst. 7 a poskytování služeb nebo finančních příspěvků podle § 46 zajišťuje v zastoupení státu ten orgán státní správy lesů, v jehož kompetenci je podle tohoto zákona příslušné rozhodnutí nebo úkon (§ 48 až 49). Je-li tímto orgánem obecní úřad obce s rozšířenou působností, zajišťuje úhradu nákladů krajský úřad na základě podnětu obecního úřadu obce s rozšířenou působností.

(5) Orgány státní správy lesů zasílají ministerstvu každoročně do 31. ledna za předchozí kalendářní rok údaje o odnětí a o poplatcích za odnětí. Tyto údaje zasílají prostřednictvím k tomu určené elektronické aplikace na elektronickém formuláři stanoveném ministerstvem. Tyto údaje jsou přístupné Ministerstvu životního prostředí.

§ 48

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností

(1) Obecní úřady obcí s rozšířenou působností rozhodují

- a) o pochybnostech, zda jde o pozemky určené k plnění funkcí lesa (§ 3 odst. 3),
- b) o prohlášení pozemku za pozemek určený k plnění funkcí lesa (§ 3 odst. 4),
- c) o dělení lesních pozemků, při kterém výměra jednoho dílu klesne pod 1 ha (§ 12 odst. 3),
- d) o odnětí lesních pozemků plnění funkcí lesa do výměry 1 ha nebo o omezení jejich využívání pro plnění funkcí lesa a o výši poplatků za odnětí (§ 17 odst. 1),
- e) o povolení výjimky ze zákazu některých činností v lese (§ 20 odst. 4),
- f) o stanovení podmínek ke konání organizovaných nebo hromadných sportovních akcí v lese (§ 20 odst. 5), pokud nepřesahují jejich správní obvod,
- g) o uložení opatření k zajištění bezpečnosti osob a majetku před škodami, které by mohly být způsobeny padáním kamenů, sesouváním půdy, pádem stromů a lavinami z lesních pozemků, a o tom, kdo ponese náklady s tím spojené (§ 22 odst. 1 a 2),
- h) o uložení opatření v případech mimořádných okolností, pokud nepřesahují jejich správní obvod (§ 32 odst. 2),

- i) o výjimkách ze zákazu provádět mytní těžbu v lesních porostech mladších než 80 let (§ 33 odst. 5),
- j) o podmínkách lesní dopravy po cizích pozemcích (§ 34 odst. 4),
- k) o udělení nebo odnětí licence pro výkon funkce odborného lesního hospodáře (§ 37 odst. 2),
- l) o pověření nebo zrušení pověření právnické nebo fyzické osoby výkonem funkce odborného lesního hospodáře (§ 37 odst. 6),
- m) o přestupcích podle tohoto zákona,
- n) o uložení opatření k odstranění zjištěných nedostatků, opatření ke zlepšení stavu lesů a plnění jejich funkcí, o zastavení nebo omezení výroby nebo jiné činnosti v lese v případech hrozících škod (§ 51 odst. 1), pokud nepřesahují jejich správní obvod,
- o) o nezbytných opatřeních k odvrácení hrozícího nebezpečí (§ 57), pokud nepřesahují jejich správní obvod.

(2) Obecní úřady obcí s rozšířenou působností

- a) vedou evidenci nájmu a výpůjček pozemků určených k plnění funkcí lesa ve svém správním obvodu (§ 12 odst. 2),
- b) uplatňují stanovisko k územně plánovací dokumentaci, pokud není příslušný kraj nebo ministerstvo,
- c) vydávají závazné stanovisko k řízení podle jiného právního předpisu¹⁰), jímž mají být dotčeny pozemky určené k plnění funkcí lesa do výměry 1 ha, není-li příslušný krajský úřad, a k dotčení pozemků do vzdálenosti 30 m od okraje lesa (§ 14 odst. 2 a 3),
- d) zajišťují zpracování osnovy (§ 25 odst. 1),
- e) povolují výjimky ze stanovené velikosti nebo šířky holé seče (§ 31 odst. 2),
- f) povolují výjimky ze zákonných lhůt pro zalesnění a zajištění kultur (§ 31 odst. 6),
- g) ustanovují lesní stráž a zrušují ustanovení lesní stráže (§ 38) ve svém správním obvodu,
- h) soustřeďují údaje lesní hospodářské evidence o lesích ve svém správním obvodu a postupují je pověřené organizační složce státu,
- i) vykonávají dozor nad dodržováním tohoto zákona, předpisů vydaných k jeho provedení a rozhodnutí vydaných na jejich základě (§ 51 odst. 1),
- j) vydávají opatření obecné povahy o dočasném omezení nebo vyloučení vstupu do lesa, pokud nepřesahují jejich správní obvod (§ 19 odst. 4 a 5), a
- k) vydávají opatření obecné povahy o uložení opatření v případech mimořádných okolností, pokud nepřesahují jejich správní obvod (§ 32 odst. 4), a
- l) oznamují pověřené osobě podle § 28a nově zjištěná místa s výskytem invazního nepůvodního druhu dřeviny.

(3) Obecní úřady obcí s rozšířenou působností vykonávají státní správu a povinnosti určené orgánům státní správy lesů podle tohoto zákona a předpisů vydaných na jeho základě ve všech dalších případech, není-li zákonem určen jiný orgán státní správy lesů.

§ 48a

Kraj

(1) Krajský úřad rozhoduje

- a) o zařazení lesů do kategorie lesů ochranných, lesů zvláštního určení a o vyřazení lesů z těchto kategorií (§ 7 odst. 2, § 8 odst. 3), s výjimkou vojenských lesů uvedených v § 47 odst. 2,
- b) o odnětí lesních pozemků plnění funkcí lesa nebo o omezení jejich využívání pro plnění funkcí lesa o výměře 1 ha a více a o výši poplatků za odnětí (§ 17 odst. 1),
- c) o stanovení podmínek ke konání organizovaných nebo hromadných sportovních akcí v lese (§ 20 odst. 5), pokud přesahují správní obvod obce s rozšířenou působností,
- d) při schvalování plánů o výjimkách ze zákazu provádět mytní těžbu v lesních porostech mladších než 80 let (§ 33 odst. 5),
- e) o uložení nebo provedení opatření meliorací a hrazení bystřin v lesích (§ 35 odst. 1, 2 a 3),
- f) o uložení opatření odchylných od ustanovení tohoto zákona v zájmu účelového hospodaření v lesích ochranných a v lesích zvláštního určení (§ 36 odst. 1),
- g) o výši náhrady a subjektu povinném k poskytnutí této náhrady vlastníkovi lesa z důvodu omezení při hospodaření v lesích ochranných nebo v lesích zvláštního určení (§ 36 odst. 5),
- h) o uložení opatření k odstranění zjištěných nedostatků, opatření ke zlepšení stavu lesů a plnění jejich funkcí, o zastavení nebo omezení výroby nebo jiné činnosti v lese v případech hrozících škod (§ 51 odst. 1), pokud přesahují správní obvod obce s rozšířenou působností,
- i) o nezbytných opatřeních k odvrácení hrozícího nebezpečí (§ 57), pokud přesahují správní obvod obce s rozšířenou působností,
- j) o udělení nebo odnětí licence ke zpracování plánů a osnov (§ 26 odst. 1),
- k) o povolení, aby k umělé obnově lesa a zalesňování byl použit i reprodukční materiál vybraných lesních dřevin pocházející ze zdroje identifikovaného reprodukčního materiálu (§ 29 odst. 2),
- l) o uložení opatření v případě mimořádných okolností, pokud přesahují správní obvod obce s rozšířenou působností a nepřesahují obvod územní působnosti kraje (§ 32 odst. 2),
- m) o ukládání pokut tomu, kdo nesplní povinnosti uložené rozhodnutím orgánu kraje,
- n) o zkrácení doby platnosti plánu (§ 27 odst. 5).

(2) Krajský úřad

- a) uplatňuje stanovisko k územně plánovací dokumentaci, vymezuje-li tato územně plánovací dokumentace plochy pro rekreaci a sport na pozemky určené k plnění funkcí lesa, není-li příslušné ministerstvo,
- b) uplatňuje stanovisko k územním plánům obcí s rozšířenou působností,
- c) vydává závazné stanovisko k řízení podle jiného právního předpisu¹⁰⁾, jímž mají být dotčeny pozemky určené k plnění funkcí lesa těžbou nevyhrazených nerostů nebo jímž mají být dotčeny pozemky určené k plnění funkcí lesa o výměře 1 ha a více (§ 14 odst. 2 a 3),
- d) schvaluje zpracované plány a povoluje jejich změny (§ 27 odst. 1 a 4); v rámci schvalování plánů povoluje výjimky ze stanovené velikosti nebo šíře holé seče (§ 31 odst. 2), výjimky ze zákonných lhůt pro zalesnění a zajištění lesního porostu (§ 31 odst. 6) a výjimky ze zákazu provádět mýtní těžbu v lesních porostech mladších než 80 let (§ 33 odst. 5), ve vojenských lesích schvaluje plány Vojenský lesní úřad (§ 47 odst. 2) po projednání s ústředním orgánem státní správy lesů,
- e) ustanovuje lesní stráž s působností na území kraje a zrušuje ustanovení lesní stráže s působností na území kraje (§ 38 odst. 2),
- f) vykonává dozor, jak orgány státní správy, fyzické a právnické osoby dodržují ustanovení tohoto zákona, předpisů vydaných k jeho provedení a rozhodnutí vydaných na jejich základě (§ 51 odst. 1), s výjimkou vojenských lesů,
- g) rozhoduje ve sporech o místní příslušnost orgánů státní správy lesů prvního stupně, pokud jedním z orgánů prvního stupně není Vojenský lesní úřad,
- h) rozhoduje o poskytnutí služeb nebo finančního příspěvku (§ 46 odst. 4), pokud nejde o lesy v působnosti Ministerstva obrany,
- i) vydávají opatření obecné povahy o dočasném omezení nebo vyloučení vstupu do lesa, pokud přesahují správní obvod obce s rozšířenou působností (§ 19 odst. 4 a 5), a
- j) vydávají opatření obecné povahy o uložení opatření v případech mimořádných okolností, pokud přesahují správní obvod obce s rozšířenou působností a nepřesahují obvod územní působnosti kraje (§ 32 odst. 4) a
- k) oznamuje pověřené osobě podle § 28a zjištěný výskyt invazního nepůvodního druhu dřeviny, jeho šíření a dopady na hospodaření v lesích,
- l) je dotčeným orgánem podle zákona o ochraně přírody a krajiny
 1. při vydávání rozhodnutí nebo opatření obecné povahy, kterým se povoluje rozšíření nepůvodního druhu nebo křížence zvláště chráněného druhu do krajiny⁴²⁾,
 2. při vydávání rozhodnutí nebo opatření obecné povahy, kterým se stanoví opatření k regulaci nepůvodního druhu nebo křížence zvláště chráněného druhu⁴³⁾, a
 3. při vydávání opatření obecné povahy, kterým se stanoví opatření k regulaci značně rozšířeného invazního

nepůvodního druhu⁴⁴).

§ 49

Ministerstvo

(1) Ministerstvo je ústředním orgánem státní správy lesů.

(2) Ministerstvo rozhoduje

- a) o uložení opatření v případě mimořádných okolností, pokud přesahují obvod územní působnosti kraje (§ 32 odst. 2),
- b) o ukládání pokut tomu, kdo nesplní povinnosti uložené rozhodnutím ústředního orgánu státní správy lesů,
- c) o zařazení lesů do kategorie lesů ochranných nebo lesů zvláštního určení a o vyřazení lesů z těchto kategorií (§ 7 odst. 2, § 8 odst. 3) ve vojenských lesích,
- d) o námitkách proti oznámení o neschválení plánu (§ 27 odst. 3),
- e) o odchylných opatřeních v případech mimořádných situací (§ 51a) a
- f) o povolení výjimky z požadavků na použití reprodukčního materiálu k umělé obnově lesa a zalesňování (§ 29 odst. 4).

(3) Ministerstvo

- a) řídí výkon státní správy lesů, včetně vojenských lesů,
- b) vydává souhlas k nakládání se státními lesy (§ 4 odst. 2),
- c) uplatňuje stanovisko k územnímu rozvojovému plánu a k zásadám územního rozvoje,
- d) vydává závazné stanovisko k návrhům na stanovení dobývacích prostorů, jimiž mají být dotčeny pozemky určené k plnění funkcí lesa, a určuje způsob jejich rekultivace (§ 14 odst. 2 a 3),
- e) vyhláší každoročně průměrné ceny dřeva na odvozním místě pro určení výše poplatku podle přílohy k tomuto zákonu,
- f) zadává a schvaluje oblastní plány rozvoje lesů (§ 23 odst. 1),
- g) rozhoduje o pověření osoby podle § 28a odst. 1 a o zrušení pověření pověřené osoby podle § 28b odst. 1,
- h) podílí se spolu s Ministerstvem životního prostředí na shromažďování informací o invazních nepůvodních druzích dřevin a hodnocení jejich dopadů na stav a vývoj lesních ekosystémů,
- i) je dotčeným orgánem při vydávání rozhodnutí nebo opatření obecné povahy, kterým se stanoví opatření k odstranění invazního nepůvodního druhu na unijním seznamu, jehož zavlečení, vysazení anebo výskyt byl včas zjištěn, podle zákona o ochraně přírody a krajiny⁴⁵),

- j) povoluje výjimku z požadavků na použití reprodukčního materiálu k umělé obnově lesa a zalesňování (§ 29 odst. 3),
- k) ustanovuje lesní stráž a zrušuje ustanovení lesní stráže (§ 38),
- l) rozhoduje ve sporech o místní příslušnost krajských úřadů,
- m) vykonává dozor, jak orgány státní správy, fyzické a právnické osoby dodržují ustanovení tohoto zákona, předpisů vydaných k jeho provedení a rozhodnutí vydaných na jejich základě (§ 51 odst. 1).
- n) rozhoduje o poskytnutí služeb, pokud přesahují obvod územní působnosti kraje (§ 46 odst. 4),
- o) vykonává dozor, jak orgány státní správy, fyzické a právnické osoby ve vojenských lesích v působnosti Ministerstva obrany dodržují ustanovení tohoto zákona, předpisů vydaných k jeho provedení a rozhodnutí vydaných na jejich základě (§ 51 odst. 1),
- p) rozhoduje ve sporech o místní příslušnost orgánů státní správy lesů, pokud je jedním z účastníků Vojenský lesní úřad,
- q) vykonává funkci odvolacího orgánu proti rozhodnutím vydaným Vojenským lesním úřadem,
- r) vydává opatření obecné povahy o výjimce z požadavků na použití reprodukčního materiálu k umělé obnově lesa a zalesňování (§ 29 odst. 4),
- s) vydává opatření obecné povahy o uložení opatření v případech mimořádných okolností, pokud přesahují obvod územní působnosti kraje (§ 32 odst. 4), a
- t) poskytuje České inspekci životního prostředí pro výkon její dozorové činnosti data schválených plánů a osnov v elektronické podobě.

(4) V lesích národních parků a jejich ochranných pásmech vykonává působnost krajského úřadu a ministerstva Ministerstvo životního prostředí, nestanoví-li zákon o ochraně přírody a krajiny jinak.

ODDÍL DRUHÝ

Dozor v lesním hospodářství

§ 50

Ministerstvo životního prostředí v rámci výkonu vrchního státního dozoru ²⁶⁾ dozírá, jak orgány státní správy, právnické a fyzické osoby dodržují ustanovení tohoto zákona, předpisů vydaných k jeho provedení a rozhodnutí vydaných na jeho základě. Je oprávněno ukládat opatření k odstranění zjištěných nedostatků.

§ 51

(1) Součástí výkonu státní správy lesů je dozor nad dodržováním tohoto zákona a právních předpisů a rozhodnutí vydaných na jeho základě. Orgány státní správy lesů současně dozírají, zda vlastníci, popřípadě nájemci lesů

hospodaří podle schválených plánů nebo převzatých osnov. Ukládají opatření k odstranění zjištěných nedostatků, popřípadě i opatření ke zlepšení stavu lesů a plnění jejich funkcí. V případě hrozící škody jsou oprávněny rozhodnout o omezení nebo zastavení výroby nebo jiné činnosti v lese až do doby odstranění nedostatků nebo jejich příčin.

(2) Odborní zaměstnanci orgánů státní správy lesů jsou oprávněni při výkonu své funkce nosit služební stejnokroj.

(3) Ministerstvo stanoví právním předpisem podrobnosti o služebních stejnokrojích zaměstnanců orgánů státní správy lesů a o jejich označení.

§ 51a

Odchylná opatření v případech mimořádných situací

(1) V případech regionálních nebo celostátních mimořádných situací majících charakter kalamit, vyvolaných zejména biotickými nebo abiotickými činiteli, které nastaly na území dvou a více krajů, kdy plnění povinností ze strany vlastníků lesů není možné, nebo by nevedlo k naplnění účelu zákona, může ministerstvo rozhodnout o nezbytných opatřeních odchylných od ustanovení § 29 odst. 1, § 31 odst. 6, § 32 odst. 1 až 3 a § 33 odst. 1 až 3 tohoto zákona za účelem minimalizace škod na lesích. Tato opatření může ministerstvo uložit též opatřením obecné povahy.

(2) Rozhodnutí vydané podle odstavce 1 je prvním úkonem v řízení. Odvolání proti tomuto rozhodnutí nemá odkladný účinek.

(3) Opatření obecné povahy podle odstavce 1 se vydává bez řízení o návrhu opatření obecné povahy.

(4) Opatření obecné povahy podle odstavce 1 nabývá účinnosti dnem jeho vyvěšení na úřední desce ministerstva. Opatření obecné povahy se zveřejní též na úředních deskách obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, jejichž správních obvodů se opatření obecné povahy týká.

(5) Ustanovení § 172 odst. 5 správního řádu se v případě vydávání opatření obecné povahy podle odstavce 1 nepoužije.

(6) V případě změny nebo zrušení opatření obecné povahy se použijí odstavce 2 až 5 obdobně.

§ 52

Povinnosti odborných lesních pracovníků

Zaměstnanci právnické osoby (§ 4 odst. 1), odborní lesní hospodáři (§ 37) a zaměstnanci orgánů státní správy lesů jsou povinni při výkonu své činnosti důsledně dbát ochrany lesa a řádného hospodaření v něm.

HLAVA DEVÁTÁ

Přestupky

Přestupky fyzických osob

§ 53

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v rámci obecného užívání lesa v lese

- a) ruší klid a ticho,
- b) hrabe stelivo,
- c) vyzvedává semenáčky a sazenice stromů a keřů lesních dřevin,
- d) bez povolení sbírá semena lesních dřevin, jmelí a ochmet,
- e) sbírá lesní plody způsobem poškozujícím les,
- f) táboří mimo vyhrazená místa,
- g) bez souhlasu vlastníka poruší zákaz vjezdu a stání motorovým vozidlem,
- h) vstoupí do oplocených nebo zákazem vstupu označených míst,
- i) vstoupí do porostů, kde se provádí těžba, manipulace nebo doprava dříví,
- j) jezdí mimo cesty a vyznačené trasy na kole, na koni, na lyžích a na saních,
- k) pase nebo prohání dobytek nebo umožňuje výběh hospodářským zvířatům do lesních porostů,
- l) naruší půdní kryt nebo vodní režim nepovolenou těžbou hlíny, písku nebo kamene,
- m) bez povolení, popřípadě bez ohlášení provádí terénní úpravy nebo jiné stavby (například chodníky, oplocení), pokud nejde o přestupek podle zvláštních předpisů,
- n) těží nebo poškozují stromy a keře lesních dřevin,
- o) nebo do vzdálenosti 50 m od okraje lesa rozdělává nebo udržuje otevřené ohně nebo odhazuje hořící nebo doutnající předměty,
- p) koná bez oznámení orgánu státní správy lesů organizované nebo hromadné sportovní akce,
- r) odhazuje odpady nebo odpadky,
- s) kouří.

(2) Za přestupek lze uložit pokutu do

- a) 5 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a) až k),
- b) 15 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. l) až s).

Přestupky fyzických, právnických a podnikajících fyzických osob

§ 54

(1) Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) způsobí značné škody na lese a ohrozí tím plnění jeho funkcí,
- b) provádí činnosti v lese nepovolené nebo zakázané,
- c) nevede předepsanou evidenci o původu reprodukčního materiálu lesních dřevin použitého k umělé obnově lesa a k zalesňování,
- d) zneužije údajů plánů nebo osnov, lesní hospodářské evidence nebo inventarizace lesů,
- e) nesplní opatření uložená rozhodnutím orgánu státní správy lesů vydaným podle tohoto zákona,
- f) jako odborný lesní hospodář nesplní některou z jemu uložených povinností uvedených v § 37 odst. 8.

(2) Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se dále dopustí přestupku tím, že

- a) bez rozhodnutí orgánu státní správy lesů o odnětí nebo bez rozhodnutí o omezení pozemky určené k plnění funkcí lesa odnímá nebo omezuje jejich využívání pro plnění funkcí lesa,
- b) provede těžbu nad rámec schváleného plánu či protokolem o převzetí převzaté osnovy, nebo provede jinou těžbu v rozporu s tímto zákonem, zejména provede neoprávněně těžbu v množství překračujícím 3 m³ na 1 ha lesa za kalendářní rok, anebo provede bez povolení orgánu státní správy lesů mýtní úmyslnou těžbu v porostu mladším než 80 let,
- c) neplní opatření k ochraně lesa, především nedodrží přednostní zpracování těžby nahodilé, nebo
- d) jako vlastník lesa nepředá orgánu státní správy lesů souhrnné údaje podle § 40 odst. 2.

(3) Za přestupek lze uložit pokutu do

- a) 100 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1,
- b) 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2.

§ 56

Společná ustanovení k přestupkům

(1) Poruší-li osoby uvedené v § 54 v době jednoho roku od nabytí právní moci rozhodnutí o uložení pokuty znovu tutéž povinnost, za jejíž porušení jim již byla uložena pokuta podle tohoto zákona, lze uložit další pokutu až do výše dvojnásobku částky stanovené tímto zákonem.

(2) Uložením pokuty není dotčena povinnost k náhradě škody, k poplatkům podle tohoto zákona ani povinnost odstranit protiprávní stav.

(3) Přestupky podle tohoto zákona projednává a pokuty vybírá orgán státní správy lesů.

(4) Pokuty jsou příjmem Státního fondu životního prostředí.

(5) Při plnění úkolů Vojenské policie podle zákona o Vojenské policii může přestupky podle § 53 odst. 1 projednat příkazem na místě vojenský policista, je-li pachatelem osoba podle § 3 písm. b) nebo c) zákona o Vojenské policii.

§ 57

V případech, kdy vlastník lesa neplní podstatné povinnosti stanovené tímto zákonem a ohrožuje tím existenci lesa a lesy sousední, přičemž pokuty podle § 54 jsou neúčinné, rozhodne orgán státní správy lesů o nezbytných opatřeních k odvrácení hrozícího nebezpečí.

HLAVA DESÁTÁ

Ustanovení společná a přechodná

§ 58

Ustanovení společná

(1) Práva a povinnosti vlastníka lesa podle tohoto zákona má nájemce, popřípadě podnájemce lesa, pokud smlouva mezi vlastníkem a nájemcem nebo smlouva mezi nájemcem a podnájemcem výslovně nestanoví jinak.

(2) Pokud tento zákon nestanoví jinak, postupují orgány státní správy lesů při řízení o věcech upravených tímto zákonem podle správního řádu.³⁰⁾ Stanoviska uplatněná k územně plánovací dokumentaci nejsou správním rozhodnutím.

(3) Pokud může rozhodnutí orgánu státní správy lesů ovlivnit hospodaření v lesích nebo plnění funkcí lesů v územním obvodu jiného orgánu státní správy lesů, rozhodne příslušný orgán státní správy lesů po předchozím projednání s tímto orgánem.

(4) Opatření podle § 51 odst. 1 se neuloží, pokud bylo k nápravě ekologické újmy na lesích vydáno nápravné opatření podle zákona o předcházení ekologické újmy a o její nápravě a o změně některých zákonů³¹⁾, které je dostatečné k odstranění zjištěných nedostatků, popřípadě ke zlepšení stavu lesů a plnění jejich funkcí. Zahájené řízení o uložení opatření podle § 51 odst. 1 příslušný orgán státní správy lesů přeruší, pokud bylo k nápravě ekologické újmy na lesích zahájeno řízení o uložení nápravných opatření podle zákona o předcházení ekologické újmy a o její nápravě a o změně některých zákonů³¹⁾.

§ 58a

Působnosti stanovené krajskému úřadu nebo obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností podle tohoto zákona

jsou výkonem přenesené působnosti.

§ 59

Ustanovení přechodná

(1) Plány schválené před účinností tohoto zákona zůstávají v platnosti pro lesy vlastníků, kteří jsou povinni podle tohoto zákona hospodařit podle plánu (§ 24 odst. 3), pokud do 18 měsíců od účinnosti tohoto zákona nepředloží ke schválení nový plán nebo změny stávajícího plánu podle § 27.

(2) Plány, na nichž byly zahájeny práce před účinností tohoto zákona, se zpracovávají, projednávají a předkládají podle dosavadních předpisů; přitom se zohledňují prokazatelné majetkové poměry. Schvalovat tyto plány podle těchto předpisů lze do dvou let od účinnosti tohoto zákona.

(3) Dnem účinnosti tohoto zákona pozbývají platnosti výjimky ke správě lesního národního majetku udělené podle § 11 odst. 3 zákona č. 61/1977 Sb., o lesích, ve znění pozdějších předpisů. Pokud jsou lesy, k jejichž správě byla výjimka udělena, ke dni účinnosti tohoto zákona ve vlastnictví státu, přechází právo hospodaření k nim k témuž dni na právnickou osobu pověřenou hospodařením s lesy ve vlastnictví státu.

(4) Ustanovením odstavců 1 a 2 není dotčeno ustanovení § 27 odst. 4 tohoto zákona. Pro lesy o výměře menší než 50 ha ve vlastnictví fyzických osob se plány uvedené v odstavcích 1 a 2 považují za osnovy podle § 25 tohoto zákona.

(5) Vlastník lesa, pro jehož les je zpracován plán podle odstavce 2, může oznámit orgánu státní správy lesů do 60 dnů ode dne účinnosti tohoto zákona, že si zajistí zpracování plánu podle tohoto zákona (§ 24).

(6) Zařazení lesů do kategorií (§ 7 a 8) musí být uvedeno do souladu s tímto zákonem do pěti let ode dne jeho účinnosti.

(7) Řízení ve věcech upravených zákonem č. 61/1977 Sb., o lesích, ve znění zákona č. 229/1991 Sb., zákonem České národní rady č. 96/1977 Sb., o hospodaření v lesích a státní správě lesního hospodářství, ve znění zákona České národní rady č. 425/1990 Sb., a právními předpisy vydanými k jejich provedení, zahájené před účinností tohoto zákona, se dokončí podle dosavadních předpisů. O těchto věcech musí příslušné orgány státní správy lesů rozhodnout do 31. prosince 1996.

(8) Pozemky lesního půdního fondu vykazované jako bezlesí v lesních hospodářských plánech schválených podle dosavadních právních předpisů se považují za lesní pozemky podle § 3 odst. 1 písm. a) tohoto zákona.

(9) Výběrové stromy a lesní porosty uznané pro sběr semen přede dnem účinnosti tohoto zákona se považují za uznané ve smyslu tohoto zákona, pokud s tím vlastník lesa nevysloví nesouhlas.

(10) Právnické a fyzické osoby, které se ke dni účinnosti tohoto zákona zabývají sběrem semen lesních dřevin, jejich luštěním, skladováním, produkcí sazenic lesních dřevin nebo obchodem se semeny a sazenicemi lesních dřevin jako podnikatelskou činností, musí do tří měsíců od účinnosti tohoto zákona požádat orgán státní správy lesů o udělení licence podle části šesté tohoto zákona.

(11) Jméno odborného lesního hospodáře (§ 37 odst. 3) je povinen vlastník lesa oznámit orgánu státní správy lesů do dvou měsíců ode dne účinnosti tohoto zákona; pokud tak neučiní, určí odborného lesního hospodáře orgán státní správy lesů do šesti měsíců ode dne účinnosti tohoto zákona. Po tuto dobu bude povinnosti odborného lesního hospodáře vykonávat právnická osoba, které příslušel výkon odborné správy lesů podle dosavadních předpisů.

(12) Lesní stráž ustanovená podle dosavadních předpisů se považuje nejpozději do 31. prosince 1996 za lesní stráž ustanovenou podle tohoto zákona.

(13) Úřadem příslušným ke zrušení ustanovení lesní stráž, která byla ustanovena okresním úřadem, je krajský úřad, v jehož správním obvodu vykonává lesní stráž svou funkci.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona české národní rady č. 2/1969 sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy české republiky, ve znění pozdějších předpisů

§ 60

Zákon České národní rady č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění zákona České národní rady č. 34/1970 Sb., zákona České národní rady č. 60/1988 Sb., zákona České národní rady č. 173/1989 Sb., zákonného opatření Předsednictva České národní rady č. 9/1990 Sb., zákona České národní rady č. 126/1990 Sb., zákona České národní rady č. 203/1990 Sb., zákona České národní rady č. 288/1990 Sb., zákonného opatření Předsednictva České národní rady č. 305/1990 Sb., zákona České národní rady č. 575/1990 Sb., zákona České národní rady č. 173/1991 Sb., zákona České národní rady č. 283/1991 Sb., zákona České národní rady č. 19/1992 Sb., zákona České národní rady č. 23/1992 Sb., zákona České národní rady č. 103/1992 Sb., zákona České národní rady č. 167/1992 Sb., zákona České národní rady č. 239/1992 Sb., zákonného opatření Předsednictva České národní rady č. 350/1992 Sb., zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., zákona České národní rady č. 359/1992 Sb., zákona České národní rady č. 474/1992 Sb., zákona České národní rady č. 548/1992 Sb., zákona České národní rady č. 21/1993 Sb., zákona č. 166/1993 Sb., zákona č. 285/1993 Sb., zákona č. 47/1994 Sb. a zákona č. 89/1995 Sb., se mění takto:

1. § 15 odst. 1 zní:

- „(1) Ministerstvo zemědělství je ústředním orgánem státní správy pro zemědělství, s výjimkou ochrany zemědělského půdního fondu, a pro potravinářský průmysl. Je rovněž ústředním orgánem státní správy lesů, myslivosti a rybářství, s výjimkou území národních parků.“

2. V § 16 odst. 1 písm. e) se vypouštějí slova „lesů a“.

3. § 19 odst. 2 zní:

- „(2) Ministerstvo životního prostředí je ústředním orgánem státní správy pro vodní hospodářství, pro ochranu ovzduší, pro ochranu přírody a krajiny, pro ochranu zemědělského půdního fondu, pro výkon státní geologické

služby, pro ochranu nerostného bohatství, pro ekologický dohled nad těžbou, pro odpadové hospodářství a pro posuzování vlivů činností a jejich důsledků na životní prostředí včetně těch, které přesahují státní hranice. Dále je ústředním orgánem státní správy pro myslivost, rybářství a lesní hospodářství v národních parcích. Je rovněž ústředním orgánem státní správy pro státní ekologickou politiku.“.

ČÁST TŘETÍ

Změna a doplnění zákona české národní rady č. 114/1992 sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

§ 61

Zákon České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění zákonného opatření Předsednictva České národní rady č. 347/1992 Sb., se mění a doplňuje takto:

1. V § 4 odst. 3 se slova „z hlediska ochrany systému ekologické stability“ nahrazují slovy „z hlediska tohoto zákona“ a za slova „lesních hospodářských plánů“ se vkládají tato slova: „a lesních hospodářských osnov“.
2. V § 4 se vypouští odstavce 4.
3. V § 5 odst. 4 se tečka za větou první nahrazuje středníkem a připojují se tato slova: „to neplatí pro nepůvodní druhy rostlin, pokud se hospodaří podle schváleného lesního hospodářského plánu nebo vlastníkem lesa převzaté lesní hospodářské osnovy“.
4. V § 59 odst. 3 se vypouštějí slova „a o ochraně lesního půdního fondu ¹⁾“.
5. V § 78 odst. 4 se vypouštějí slova „lesního hospodářství, myslivosti“.
6. V § 78 odst. 5 se vypouštějí slova „schvalují lesní hospodářské plány pro lesy na území národních parků“.
7. V § 79 odst. 3 písm. i) se na konci vypouští čárka a připojují se tato slova: „a schvaluje lesní hospodářské plány pro lesy v národních parcích a jejich ochranných pásmech“.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna a doplnění zákona č. 23/1962 sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů

§ 62

Zákon č. 23/1962 Sb., o myslivosti, ve znění zákona České národní rady č. 146/1971 Sb., zákona České národní rady č. 96/1977 Sb., zákona České národní rady č. 143/1991 Sb. a zákona České národní rady č. 270/1992 Sb., se mění a doplňuje takto:

1. V § 16 se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

- „(3) Ve smlouvě o nájmu honitby musí být stanovena přiměřená opatření k zabránění škodám zvěří a určeno, kdo je provede.“.

Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 4.

2. V § 24 odst. 2 se vypouštějí slova „popřípadě správa národního parku ⁶⁾“.

3. V § 29 odst. 1 se za první větu vkládá tato věta: „Nelze-li škody působené zvěří snížit technicky přiměřenými a ekonomicky únosnými způsoby, může uložit okresní úřad na návrh vlastníka honitby nebo orgánu státní správy lesí snížení stavu zvěře, popřípadě zrušení chovu toho druhu zvěře, který škody působí.“.

4. V § 38 odst. 2 se slova „vykonávají správy národních parků“ nahrazují slovy „vykonává Ministerstvo životního prostředí“.

ČÁST ŠESTÁ

§ 64

Zrušovací ustanovení

Zrušují se:

1. Zákon č. 61/1977 Sb., o lesích, ve znění zákona č. 229/1991 Sb.
2. Zákon České národní rady č. 96/1977 Sb., o hospodaření v lesích a státní správě lesního hospodářství, s výjimkou § 36, ve znění zákona České národní rady č. 425/1990 Sb.
3. Vyhláška Ministerstva lesního a vodního hospodářství České socialistické republiky č. 97/1977 Sb., o odborné správě lesů a o příspěvcích za ni, ve znění vyhlášky č. 121/1992 Sb.
4. Vyhláška Ministerstva lesního a vodního hospodářství České socialistické republiky č. 98/1977 Sb., o lesní stráží.
5. Vyhláška Ministerstva lesního a vodního hospodářství České socialistické republiky č. 99/1977 Sb., o postupu při ochraně lesního půdního fondu.
6. Vyhláška Federálního ministerstva pro technický a investiční rozvoj č. 12/1978 Sb., o ochraně lesního půdního fondu při územně plánovací činnosti.
7. Vyhláška Ministerstva lesního a vodního hospodářství České socialistické republiky č. 13/1978 Sb., o kategorizaci lesů, způsobech hospodaření a lesním hospodářském plánování.
8. Směrnice Ministerstva lesního a vodního hospodářství České socialistické republiky č. j. 35050/OSS/79 ze dne 1. června 1979 k postupu při vynětí pozemků z lesního půdního fondu pro výstavbu rekreačních chat a rekreačních objektů, registrovaná v částce 20/1979 Sb.

§ 65

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1996, s výjimkou § 32 odst. 8 věty druhé a § 36, které nabývají účinnosti dnem 1. ledna 1997.

Uhde v. r.

Havel v. r.

v z. Kočárník v. r.

Příloha k zákonu č. 289/1995 sb.

VÝPOČET POPLATKU ZA ODNĚTÍ LESNÍCH POZEMKŮ

I. Výpočet poplatku za dočasné odnětí

Výše ročního poplatku za 1 ha se stanoví podle vzorce

$$OLP = PP.CD.f \text{ (Kč ha}^{-1}\text{)}$$

OLP - poplatek za odnětí lesních pozemků

PP - průměrná roční potenciální produkce lesů v České republice v $\text{m}^3 \text{ ha}^{-1}$

CD - průměrná cena dřeva na odvozním místě v Kč za m^3

f - faktor ekologické váhy lesa.

Průměrná roční potenciální produkce lesů v České republice je dlouhodobě neměnná a dosahuje výše $6,3 \text{ m}^3 \text{ ha}^{-1}$.

Průměrná cena dřeva na odvozním místě se stanoví z dosažených realizačních cen po odečtení nákladů na výrobu a přiblížení na odvozní místo. Tuto průměrnou cenu dřeva stanoví a vyhlašuje každoročně ministerstvo [§ 49 odst. 3 písm. e)].

Faktor ekologické váhy lesa se odečte z tabulky. Faktory jsou sestaveny podle kategorií a subkategorií lesů.

II. Výpočet poplatku za trvalé odnětí

Poplatek za trvalé odnětí lesních pozemků (OLP) se vypočte jako kapitálová hodnota ročního odvodu při použití úrokové míry 2 %, tedy podle vzorce:

$$OLP = PP.CD.f \cdot 0,02 \text{ (Kč ha}^{-1}\text{)}$$

TABULKA HODNOT FAKTORU EKOLOGICKÉ VÁHY LESA (f)

Kategorie lesů

f

Les hospodářský	1,4	
Les ochranný		
	a) lesy na mimořádně nepříznivých stanovištích	3,0
b) vysokohorské lesy pod horní hranicí stromové vegetace	5,0	
c) lesy v klečovém lesním vegetačním stupni	5,0	
Les zvláštního určení		
	a) lesy v pásmu ochrany vodních zdrojů I. stupně	5,0
b) lesy v ochranném pásmu zdrojů léčivých vod	5,0	
c) lesy národních parků		
	1. zóna	5,0
2. zóna	4,0	
3. zóna	3,0	
d) lesy ve zvláště chráněných územích	5,0	
e) lesy v systému ekologické stability území	5,0	
f) lesy lázeňské	4,0	
g) lesy příměstské a se zvýšenou zdravotně rekreační funkcí	3,0	

h) lesy výzkumných lesnických ústavů a lesnických škol	2,0	
i) lesy vyhlášené za genové základny	3,5	
j) lesy v uznaných oborách a samostatných bažantnicích	1,5	
Lesy mimo vyhlášené kategorie		
	a) lesy v pásmu ochrany vodních zdrojů	
	II. stupně - (vnitřní)	4,0
II. stupně - (vnější)	2,0	
III. stupně	2,0	
b) lesy v chráněné oblasti přirozené akumulace vod	2,0	

¹⁾ Zákon ČNR č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů.

²⁾ Například zákon č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi, ve znění nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 177/2013 Sb.

³⁾ Směrnice Ministerstva zdravotnictví ČSR o základních hygienických zásadách pro stanovení, vymezení a využívání ochranných pásem vodních zdrojů určených k hromadnému zásobování pitnou a užitkovou vodou a pro zřizování vodárenských nádrží, č. j. HEM-324.2-1. 9. 1978 z 26. července 1979, registrovaná v částce č. 20/1979 Sb.

⁴⁾ § 48 zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů. § 24 vyhlášky Ministerstva zdravotnictví ČSR č. 26/1972 Sb., o ochraně a rozvoji přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů.

⁵⁾ Zákon ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon ČNR č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁾ Zákon č. 23/1962 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů.

- 7) Zákon ČNR č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon).
- 8) Vyhláška Federálního ministerstva pro technický a investiční rozvoj č. 84/1976 Sb., o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci, ve znění pozdějších předpisů.
- 9) Zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- 10) Například zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 44/1988 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 10a) § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.
- 12) § 11 vyhlášky Ministerstva financí č. 25/1994 Sb., o formě provádění evidence daní a o převodu daní jejich příjemcům.
§ 96a zákona ČNR č. 337/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 13) Zákon ČNR č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
- 16) Např. zákon ČNR č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, zákon ČNR č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, ve znění pozdějších předpisů.
- 17) Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí.
- 18) Např. zákon č. 50/1976 Sb., zákon č. 138/1973 Sb., o vodách (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů.
- 19) Např. zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách.
- 20) Např. zákon č. 138/1973 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon ČNR č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 20a) Zákon č. 149/2003 Sb., o uvádění do oběhu reprodukčního materiálu lesních dřevin lesnický významných druhů a umělých kříženců, určeného k obnově lesa a k zalesňování, a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin).
- 21) Zákon ČNR č. 133/1985 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 21a) § 19 odst. 3 zákona č. 23/1962 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 22) Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.
- 23) § 17 odst. 1 a § 36 odst. 1 písm. b) zákona č. 138/1973 Sb.
- 23a) Zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů.

- ^{23b)} Zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů.
- ²⁵⁾ Zákon ČNR č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- ²⁶⁾ § 19 zákona ČNR č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
- ³⁰⁾ § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb.
- ³¹⁾ Zákon č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmy a o její nápravě a o změně některých zákonů.
- ³²⁾ § 3 odst. 4 zákona č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu a o změně některých souvisejících zákonů.
- ³²⁾ Například zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů.
- ³³⁾ § 1 odst. 2 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti.
- ³³⁾ Například § 15 odst. 1 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění zákona č. 109/2009 Sb.
- ³⁴⁾ § 8 zákona č. 149/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- ³⁴⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 347/2013 ze dne 17. dubna 2013, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě a kterým se zrušuje rozhodnutí č. 1364/2006/ES a mění nařízení (ES) č. 713/2009, (ES) č. 714/2009 a (ES) č. 715/2009.
- ³⁵⁾ § 6 odst. 3 vyhlášky č. 84/1996 Sb., o lesním hospodářském plánování.
- ³⁶⁾ § 12 zákona č. 149/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- ³⁷⁾ Například zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů.
- ³⁸⁾ § 2 písm. r) a § 30 odst. 1 zákona č. 149/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- ³⁹⁾ Zákon č. 201/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- ⁴⁰⁾ Zákon č. 185/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- ⁴¹⁾ § 13h odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- ⁴²⁾ § 5 odst. 4 a 5 zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

⁴³⁾ § 5 odst. 6 zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁴⁾ § 13h odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁵⁾ § 13g odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁶⁾ Zákon č. 148/2023 Sb., o jednotném environmentálním stanovisku.

⁴⁷⁾ § 46 a 68 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon).